

У К Р А І Н А
О Д Е С Ь К А О Б Л А С Н А Р А Д А

Р І Ш Е Н Н Я

**Про затвердження Програми соціально-економічного
та культурного розвитку Одеської області на 2018 рік**

Відповідно до пункту 16 частини першої статті 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та статті 18 Закону України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України», розглянувши внесений обласною державною адміністрацією проект Програми соціально-економічного та культурного розвитку Одеської області на 2018 рік, обласна рада

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити Програму соціально-економічного та культурного розвитку Одеської області на 2018 рік (далі – Програма), що додається.
2. Обласній державній адміністрації забезпечити виконання завдань і пріоритетних напрямків розвитку області у 2018 році.
3. Постійним комісіям обласної ради розглядати на своїх засіданнях питання про хід виконання Програми та за результатами розгляду вносити відповідні пропозиції.
4. Контроль за виконанням рішення покласти на постійні комісії обласної ради.

Голова обласної ради

А.І. Урбанський

21 грудня 2017 року
№ 575-VII

Додаток
до рішення обласної ради
від 21 грудня 2017 року
№ 575-VII

Програма соціально-
економічного та
культурного розвитку
Одеської області на
2018 рік

Зміст Програми соціально-економічного та культурного розвитку Одеської області на 2018 рік

ВСТУП.....	3
1. АНАЛІЗ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ У 2017 РОЦІ.....	4
2. ЦІЛІ І ПРІОРИТЕТИ ЕКОНОМІЧНОГО І СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ...	33
3. ПОДАТКОВО-БЮДЖЕТНА ДІЯЛЬНІСТЬ.....	34
4. РОЗВИТОК РЕАЛЬНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ	35
4.1. Транспортна інфраструктура та морегосподарський комплекс	35
4.2. Промисловість.....	36
4.3. Агропромисловий комплекс	38
4.4. Будівництво та житлова політика	39
4.5. Дорожньо-транспортне господарство	40
5. МЕХАНІЗМИ РЕГУЛЮВАННЯ.....	41
5.1. Управління об'єктами комунальної власності.....	41
5.2. Земельні відносини.....	42
6. РИНКОВІ ПЕРЕТВОРЕННЯ ТА ЇХ СОЦІАЛЬНІ НАСЛІДКИ.....	43
6.1. Реформування відносин власності	43
6.2. Регуляторна політика та розвиток підприємництва	45
6.3. Надання адміністративних послуг.....	46
7. ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ТА ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА.....	47
8. ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ЕНЕРГОЕФЕКТИВНІСТЬ	49
9. СОЦІАЛЬНА СФЕРА.....	50
9.1. Зайнятість населення та ринок праці	50
9.2. Грошові доходи населення та заробітна плата.....	52
9.3. Соціальне забезпечення	53
9.4. Пенсійна забезпечення	54
9.5. Житлово-комунальне-господарство	54
10. ГУМАНІТАРНА СФЕРА	55
10.1. Охорона здоров'я	55
10.2. Освіта.....	56
10.3. Підтримка сім'ї, дітей та молоді.....	59
10.4. Культура.....	61
10.5. Фізична культура і спорт.....	63
10.6. Туристично-рекреаційна галузь.....	63
10.7. Розвиток громадянського суспільства.....	64
11. ВПРОВАДЖЕННЯ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ТА РЕФОРМИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В ОДЕСЬКІЙ ОБЛАСТІ.....	67
12. ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ТА БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ.....	68
ДОДАТКИ:	
1. Основні показники економічного і соціального розвитку Одеської області на 2018 рік.....	71
2. Регіональні програми, реалізація яких здійснюватиметься у 2018 році.....	72
3. Відповідальні виконавці за напрямками Програми.....	74

ВСТУП

Програма соціально-економічного та культурного розвитку області на 2018 рік (далі – Програма) розроблена Департаментом економічної політики та стратегічного планування облдержадміністрації разом з іншими структурними підрозділами облдержадміністрації та територіальними підрозділами центральних органів виконавчої влади, відповідно до Закону України від 23.03.2000 №1602-III «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України», постанов Кабінету Міністрів України від 26.04.2003 №621 «Про розроблення прогнозних і програмних документів економічного та соціального розвитку та складання проекту державного бюджету», від 01.07.2016 №399 «Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2017 рік та основних макропоказників економічного і соціального розвитку України на 2018 і 2019 роки» та розпорядження Кабінету Міністрів України від 22.09.2016 №688-р «Деякі питання реалізації Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні».

Програма відповідає стратегічним та операційним цілям, напрямкам Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року (постанова Кабінету Міністрів України від 06.08.2014 №385), Стратегії економічного та соціального розвитку Одеської області на період до 2020 року (рішення сесії обласної ради сьомого скликання від 21 грудня 2015 року №32-VII) та Стратегічному Плану дій «Розумний регіон».

Програмою окреслені пріоритетні цілі, основні завдання та заходи економічного, соціального та культурного розвитку регіону на короткостроковий період з урахуванням сучасних реформ децентралізації.

Головною метою Програми є *недопущення зниження рівня життя та забезпечення соціальних потреб населення мешканців Одеської області на основі стабільного функціонування економіки регіону.*

У Програмі наведено аналіз та тенденції економічного і соціального розвитку області у 2017 році, визначені актуальні питання та основні завдання економічного і соціального розвитку області на 2018 рік. Також представлені ключові прогнозні показники соціально-економічного розвитку та перелік регіональних програм, реалізація яких здійснюватиметься у 2018 році.

1. АНАЛІЗ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Одеська область у 2017 році – це:

- + **9,6%** виконаних **будівельних робіт** січень-вересень 2017 року (6108,0 млн. грн.)
- + **7,8%** обороту **роздрібної торгівлі** січень-вересень 2017 року (45,2 млрд. грн.)
- + **7,5%** обсягу **експорту послуг** січень-червень 2017 року (373,8 млн. дол. США)
- + **6,6%** обсягу **вантажних перевезень** січень-вересень 2017 року (30,6 млн. т)
- + **5,4%** **введеного в експлуатацію житла** січень-червень 2017 року (276,8 тис. м²)
- + **4,4%** обсягу **експорту товарів** січень-серпень 2017 року (1211,9 млн. дол. США)
- + **4,3%** **капітальних інвестицій** січень-червень 2017 року (6,7 млрд. грн.)
- + **3,5%** **прямих іноземних інвестицій** на 01.07.2017 року (1,37 млрд. дол. США)
- + **2,5%** **промислового виробництва** січень-вересень 2017 року (37,8 млрд. грн.)

У 2017 РОЦІ

За підсумками 2014 року обсяг валового регіонального продукту склав **74934 млн.грн.** (по Україні - 1586,9 млрд.грн.)

індекс фізичного обсягу валового регіонального продукту склав **98,3%** (по Україні – **93,4%**).

За підсумками 2015 року обсяг валового регіонального продукту склав **99761 млн.грн.** (по Україні - 1988,5 млрд.грн.)

індекс фізичного обсягу валового регіонального продукту **становив 95,8%** (по Україні – **90,2%**).

За підсумками 2016 року

індекс фізичного обсягу валового регіонального продукту **становив 106,2%** (по Україні – **102,3%**) (попередні дані)

Фінанси

За 9 місяців 2017 року до зведеного бюджету області (без власних надходжень бюджетних установ та коштів з Державного бюджету) надійшло 36 786,2 млн.грн., виконання плану 113,3%, додатково отримано 4 305,1 млн.грн., темп росту до минулого року склав 131,5% або на 8 820,1 млн.грн. більше відповідного періоду минулого року, у тому числі:

- **до державного бюджету** надійшло **27 827,3 млн.грн.**, виконання плану **116,7%**, додатково отримано 3 974,8 млн.грн., темп росту 131,6% або більше на 6 686,7 млн.грн.;

- **до місцевих бюджетів** надійшло **8 958,9 млн.грн.**, виконання плану **103,8%**, додатково отримано 330,2 млн.грн., темп росту 131,3% або більше на 2 133,4 млн.грн., у т.ч:

- **загальний фонд** – **8 556,5 млн.грн.**, виконання **104,0%** або +331,9 млн.грн.;

- **спеціальний фонд** – **402,4 млн.грн.**, виконання **99,6%** або -1,7 млн.грн.

Одними з основних бюджетоутворюючих податків місцевих бюджетів є **податок на доходи фізичних осіб**, який складає 52,1% місцевих бюджетів та плата за землю – 16,8%, які за 9 місяців 2017 року склали:

- **ПДФО** – 4 664,4 млн.грн., виконання плану 102,2%, додатково отримано 101,0 млн.грн., темп росту 140,8% або на 1 352,7 млн.грн.;

- плати за землю – 1 503,0 млн.грн., виконання плану 108,1%,| додатково отримано 113,1 млн.грн., темп росту 116,9% або на 234,9 млн.грн.

Також, у 2017 році особлива увага приділялась податкам та зборам: податку на нерухоме майно відмінне від земельної ділянки, акцизного податку з роздрібної торгівлі підакцизними товарами, акцизного податку з виробленого та ввезеного пального (запроваджений з 2017 року), податку на прибуток підприємств приватного сектору, за рахунок цих податків місцеві бюджети отримали:

- акцизного податку від роздрібної торгівлі підакцизними товарами, виробленого та ввезеного на митну територію України пального – 558,3 млн.грн., виконання 98,0%, до плану не доотримано 11,6 млн. грн., темп росту 94,3% або на 33,9 млн.грн.;

- податку на прибуток підприємств приватного сектору – 152,7 млн.грн., виконання 99,1%, до плану не доотримано 1,4 млн.грн, темп росту 91,8% або на 13,6 млн.грн.;

- податку на нерухоме майно відмінне від земельної ділянки – 195,4 млн.грн., виконання плану на 108,8%, додатково отримано 15,9 млн.грн., темп росту 168,5% або на 79,4 млн.грн.

До обласного бюджету за 9 місяців 2017 року (без власних надходжень бюджетних установ та коштів з Державного бюджету) надійшло 1 178,7 млн.грн., виконання плану 95,2%, до плану не доотримано 59,8 млн.грн.

Забезпечено темп росту надходжень до відповідного періоду 2016 року 127,6% або більше на 255,3 млн.грн.

По основним бюджетоутворюючим податкам та зборам до обласного бюджету надійшло:

- ПДФО – 932,9 млн.грн., виконання плану 98,2%, не доотримано 16,9 млн.грн., темп росту 140,8% або на 270,5 млн.грн.;

- податок на прибуток підприємств приватного сектору – 152,7 млн.грн., виконання 99,1%, до плану не доотримано 1,4 млн.грн. темп росту 91,8% або менше на 13,6 млн.грн.

Видатки місцевих бюджетів по області за 9 місяців 2017 року складають 18 426,7 млн.грн. (план – 30 259,5 млн.грн., виконання 60,9%).

- загальний фонд – 14 259,8 млн.грн. (план – 20 803,5 млн.грн., виконання 68,5%);

- спеціальний фонд – 4 166,9 млн.грн. (план – 9 453,1 млн.грн., виконання 44,1%).

Направлено на захищені видатки 9 894,8 млн.грн. або 72,1%, у тому числі:

- на заробітну плату – 4 956,6 млн.грн. (план – 7 184,8 млн.грн. або 69,0%);

- енергоносії – 433,1 млн.грн. (план – 841,6 млн.грн., або 51,5%);

- медикаменти та харчування – 349,1 млн.грн. (план – 594,3 млн.грн., або 58,7% плану).

На утримання освіти та охорони здоров'я за рахунок трансфертів з державного бюджету спрямовано:

– додаткова дотація – 610,6 млн.грн.;

– медична субвенція – 2 488,3 млн.грн.;

– освітня субвенція – 2 166,4 млн.грн.

Видатки по обласному бюджету з урахуванням трансфертів – 3 425,5 млн. грн. (план – 8 081,1 млн.грн., виконання 42,4%), у т.ч.:

- загальний фонд – 1 934,6 млн.грн. (план – 3 430,9 млн.грн., виконання 56,4%);

- спеціальний фонд – 1 490,9 млн.грн. (план – 4 650,2 млн.грн., виконання 32,1%).

Направлено на захищені видатки 646,3 млн.грн. або 62,1%, у тому числі:

- на заробітну плату – 489,2 млн.грн. (план – 748,6 млн.грн. або 65,4%);

- енергоносії – 41,1 млн.грн. (план – 89,6 млн.грн. або 45,9%);

- медикаменти та харчування – 54,7 млн.грн. (план – 96,4 млн.грн. або 56,8%).

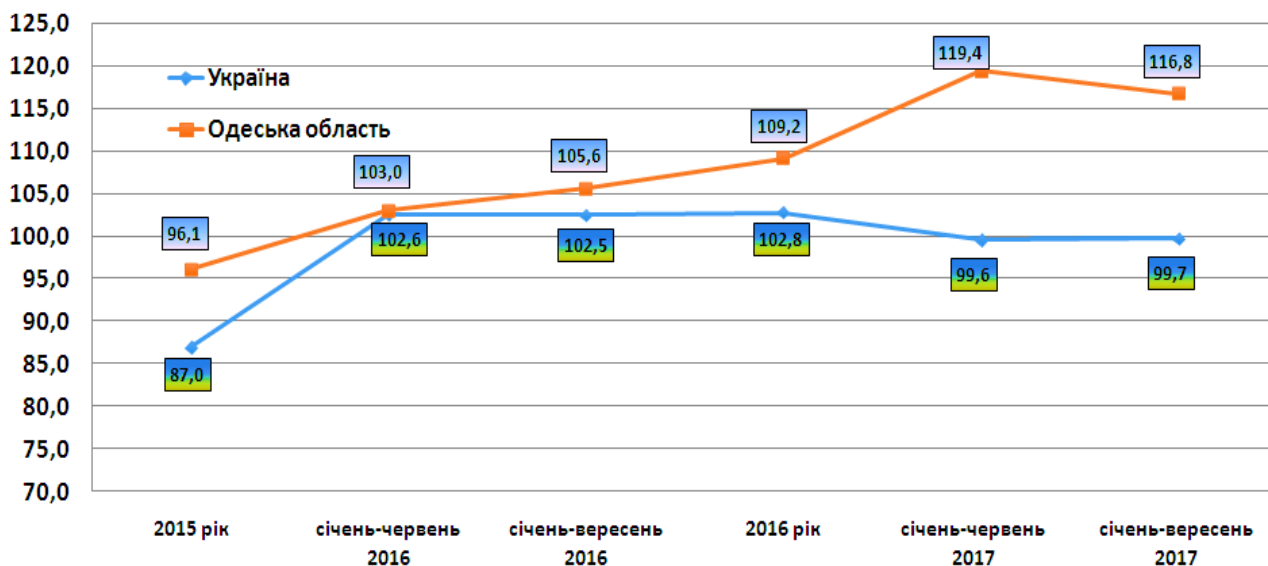
Промисловість

Промисловість області представляє:

- **2,5% промислового виробництва країни;**
- **до 10,3% надходжень до місцевого бюджету області** на суму 735,8 млн.грн;
- **57,6 тис. штатних працівників із середньою зарплатою 6444 грн.;**
- **до 12,8% загального обсягу капітальних інвестицій області** (853,1 млн. грн.)

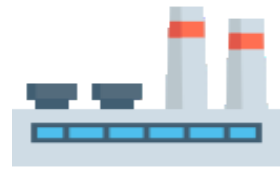
Середньомісячна заробітна плата штатних працівників у промисловості за II квартал 2017 року становила 6444 грн. (+ 20,1%), 99,7% до середнього рівня по економіці. Середня заробітна плата за вересень 2017 року становила 6740 грн. (+25,8% до вересня 2016 року), в т.ч. на підприємствах переробної промисловості - 6622 грн. (+32,2%), постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря - 8023 грн. (+11,5%).

В промисловості забезпечено стійке зростання промислового виробництва, темпи зростання перевищують період минулого року **на 16,8% - 1 місце серед регіонів** (по Україні – зниження на 0,3%). За січень-вересень 2016р. – ріст на 5,6%.

Зросли обсяги виробництва харчових продуктів, напоїв (+31,7%), гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції (+21,5%), у текстильному виробництві, виробництві одягу, виробів зі шкіри (+12,2%), у металургійному виробництві, виробництві готових металевих виробів (+11,2%), у машинобудуванні (+2,5%).

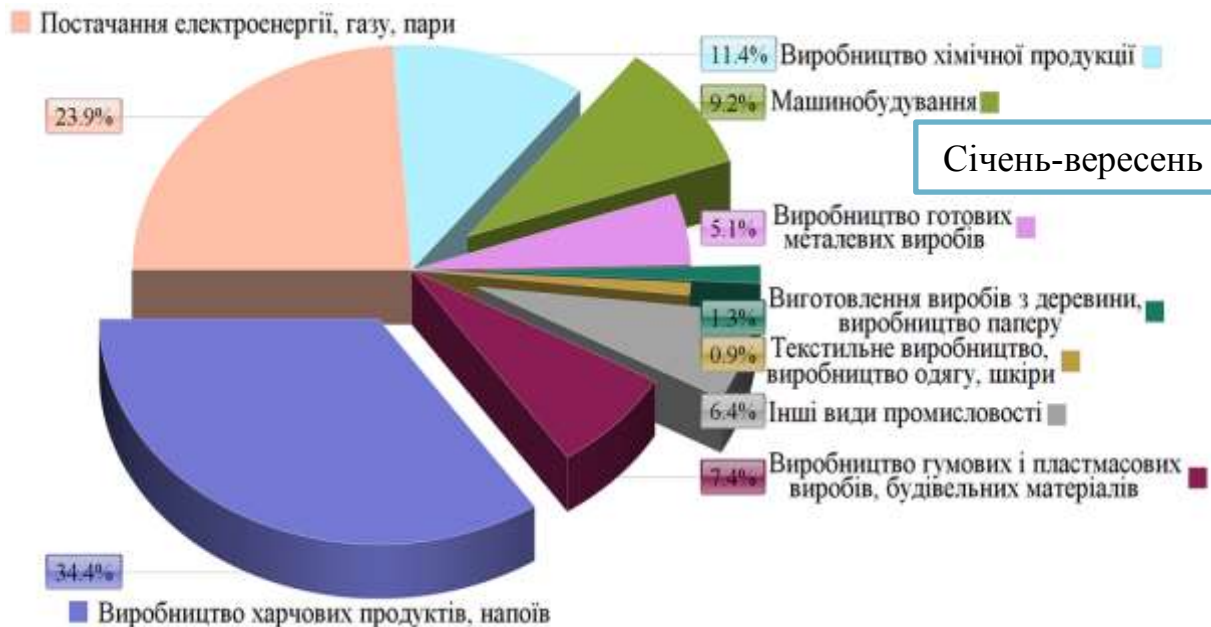
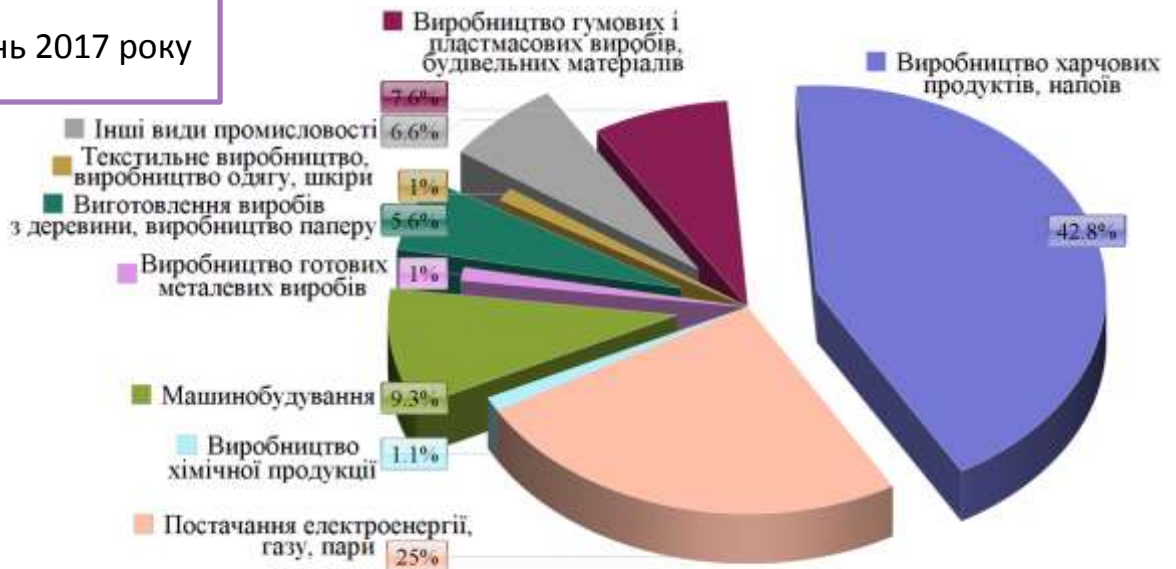

Зменшились обсяги виробництва хімічних речовин і продукції хімічної (-26,6%), виробів з деревини, паперу та поліграфічної діяльності (-19,8%), з постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря (-0,9%).

Обсяг реалізованої промислової продукції Одеської області у січні-вересні 2017 року становив 37834,4 млн. грн. (порівняно з січнем-вереснем 2016 року – 119,7%). Найбільше реалізовано продукції підприємствами харчової промисловості (42,8% до загального обсягу), з постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря (25,0%), машинобудування (9,3%), з виробництва гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції (7,6%), металургії (5,6%).

Січень-вересень 2017 року

Січень-вересень 2016 року

Такого результату промисловим комплексом регіону досягнуто за рахунок збільшення обсягів виробництва:

✚ харчовій промисловості на 31,7%, у тому числі:

▪ **виробництві олії та тваринних жирів (+59,6%)** стабільно працюють потужності з виробництва соняшникової олії, маргарину та харчових жирів *ТОВ «Дельта Вілмар СНД», ТОВ «Українська Чорноморська індустрія»;*

▪ **переробленні та консервуванні риби (+13,6%)** – збільшилися обсяги виробництва риби консервованої, ікри, заміників ікри *Іллічівського ТОВ «Аквафрост», солоні, копченої риби ТОВ «Дунай», ТОВ «Торговий Дім «Грін Марін»;*

▪ **переробленні та консервуванні фруктів та овочів** збільшили обсяги соків томатного, апельсинового, соків овочевих або фруктових *ПрАТ «Одеський консервний завод», ТОВ «Соковий завод «Кодимський», сумішей соків фруктових та овочевих ТОВ «Саратський завод продтоварів», овочей (крім картоплі), фруктів, грибів консервованих ПСП «Курган»;*

▪ **виробництві молочних продуктів (+11,9%)** – збільшився випуск молока, вершкового масла, сиру свіжого, йогуртів *Кілійське ТОВ «Титан», ВКФ «Агрмарін». ТОВ «Гормолзавод» розширено асортимент продукції (йогурти, ряжанка, пряжене молоко);*

▪ **виробництві продуктів борошномельно-круп'яної промисловості (+13,6%)** – зросли обсяги виробництва борошна пшеничного філією *ПАТ «ДПЗКУ» «Одеський комбінат хлібопродуктів», рису Кілійським ТОВ «Камоліно – Холдинг».*

✚ **металургійному виробництві, виробництві готових металевих виробів на 11,2%,** у тому числі:

- зросли обсяги виробництва проволочи зі сталі нелегованої (+22,5%);
- зі сталі легованої (+36,5%);
- канатів з чорних металів в 1,7 раза) *ПрАТ «ВО «Стальканат - Силур» завод «Стальканат», послуг з лиття сталі, чавуну ПАТ «Одеський машинобудівний завод», петель, кріплень для дверей ДП «Формет», профілів холодним штампуванням ТОВ «Ар Сталь».*

✚ **машинобудування на 2,6%,** у тому числі:

- побутових електричних водонагрівачів (+15,8%);
- електричних конвекторів (+10,8%) *ТОВ «Укратлантік».*

✚ **пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції на 21,5%,** у тому числі:

- цементу *ТОВ «Цемент»;*
- виробів з бетону *ТОВ «Великодолинський завод ЗБК»;*
- асфальтобетону *ТОВ «Ескадор»;*
- збільшили виробництво металопластикових конструкцій *ТОВ «Паритет», ТОВ «Гефест».*

Підприємства області забезпечують левову частку у виробництві країни:

- до 70 відсотків виробництва м'ясних консервних виробів на *ТОВ «Онісс»,* яке незважаючи на вплив наслідків розповсюдження захворювання свиней на африканську чуму, зберігає темпи нарощування продукції;

- до 70 відсотків виробництва автотранспортної техніки (газовозів) по ТОВ «Еверласт» (обсяги виробництва автотранспортних засобів за 9 міс.2017р зросли на 12,5%, у вересні – в 1,9 раза);

- до 14 відсотків з вироблення альтернативної енергії сонячними електростанціями на території області.

Зменшення виробництва в хімічній промисловості за 9 місяців (-26,6%) відбулось через наявність заборгованості по розрахунках та припинення постачання природного газу (основної сировини), зниження попиту на аміак, карбамід та мінеральні добрива на ПАТ «Одеський припортовий завод». З березня 2017 року відновлено виробничу діяльність на давальницькій сировині (укладено угоду з Енергетичними Ресурси України).

З 10 по 26 жовтня 17 ПАТ «ОПЗ» не здійснював виробничу діяльність, після чого відбувся запуск 1 агрегату з виробництва аміаку, 2 агрегатів з виробництва карбаміду.

1 листопада 2017 року – була зупинка виробництва з технічних причин і з 6 листопада розпочато пуско-налагоджувальні роботи.

Необхідно відмітити, що незважаючи на складні умови в промисловості зберігаються позитивні тенденції в частині введення в експлуатацію нових виробничих потужностей, проведення модернізації та реконструкції технологічних процесів:

✚ Офіційно відкрито новий асфальтний завод у м.Подольську потужністю вітчизняного обладнання 165 тонн /год з чисельністю працюючих до 100 осіб та середньою заробітною платою – 15-16 тис. грн, що дасть змогу забезпечити значні обсяги будівництва доріг в області;

✚ Розпочато будівництво заводу з виробництва біоетанолу в Любашівському районі, що передбачає проектну потужність 50 тис. тонн біоетанолу на рік. І етап реалізації проекту - запуск цеху з виробництва олії, II етап – будівництво біоТЕЦ потужністю 12 МВт, що працюватиме на відходах сільського господарства та забезпечуватиме електроенергією не лише власне виробництво, а й інші об'єкти у північних районах області. Ввод в експлуатацію наприкінці 2018 року, а через два-три роки - завод із виробництва біоетанолу з кукурудзи, соломи, очерету. Сума інвестицій – 3 млн. дол. США. Термін реалізації –2017 -2018 роки.

✚ у серпні 2017 року розпочав роботу на повну потужність Березівський завод натуральних продуктів. Завод введено в експлуатацію після докорінної реконструкції, змонтована нова сучасна виробнича лінія, що дало змогу збільшити потужність по насінню до 120 тонн за сутки, або майже вдвічі більше в порівнянні з попередніми показниками. Додатково створено 65 робочих місць;

✚ ТОВ «Белста» відкрито швейний цех у м. Татарбунари Одеської області, створено 102 нових робочих місця;

✚ ТОВ «ПТК «Шабо» відкрито новий сучасний дегустаційний зал.

Транспортна інфраструктура та морегосподарський комплекс

Послугами пасажирського транспорту скористалися 222,2 млн. пасажирів, або 91,8% від обсягу січня–вересня 2016 р.

Пасажирські перевезення за видами транспорту за січень - вересень 2017 року

	вересень 2017 року, тис.пас.	серпень 2017 року, тис.пас..	липень 2017 року, тис.пас.	січень-вересень 2017 року, тис. пас.	вересень 2017 року до серпня 2017 року, %	січень - вересень 2017 року до січня - вересня 2016 року, %	Довідково: січень - серпень 2017 року до січня - серпня 2016 року, %
Всього, тис. у тому числі:	26 092,7	26 886,3	27 828,4	222187,4	97,0	91,8	91,7
залізничним	1 305,0	1 492,0	1 925,0	13317,0	87,5	97,2	98,2
автомобільним	11 124,8	10 898,7	11 031,5	92218,3	102,1	89,3	88,8

У січні–вересні 2017 року вантажооборот підприємств транспорту становив 48,4 млрд.ткм, що на 7,3% більше, ніж у січні–вересні 2016 року.

Підприємствами транспорту перевезено 30,6 млн.т вантажів, що на 7,8% більше, ніж у січні–вересні 2016 року.

Вантажні перевезення

	вересень 2017 року, тис.тонн	серпень 2017 року, тис.тонн	липень 2017 року, тис.тонн	січень-вересень 2017 року, тис. тонн	вересень 2017 року до серпня 2017 року, %	січень - вересень 2017 року до січня - вересня 2016 року, %	Довідково: січень - серпень 2017 року до січня - серпня 2016 року, %
Всього, тис. тонн у тому числі:	3 506,2	3 648,4	3 856,2	30605,6	96,1	107,8	109,8
залізничним	2 741,0	2 860,0	3 087,0	24051,0	95,8	106,9	108,4
автомобільним	615,7	616,3	612,2	5249,9	99,9	121,7	125,9
водним	149,5	172,1	157,0	1304,7	86,9	82,9	85,2

Залізничним транспортом відправлено 24,1 млн.т вантажів, що на 6,9% більше, ніж у січні–вересні 2016 р. Відправлення зерна і продуктів перемолу збільшилося у 1,7 рази, бруксту чорних металів – на 42,2%, залізної та марганцевої руди – на 29,1%, кам'яного вугілля – на 22,7%, чорних металів – на 11,8%, будівельних матеріалів – на 6,0%. Разом з цим відправлення хімічних та мінеральних добрив зменшилось на 34,9%, цементу – на 15,2%, лісових вантажів – на 12,7%, нафти і нафтопродуктів – на 4,5%.

У січні–вересні 2017 року усіма видами транспорту виконано пасажирооборот в обсязі 8,7 млрд.пас.км, що на 4,3% менше від обсягів січня–вересня 2016 року.

**Переробка контейнерів в портах регіону
за січень - вересень 2017 року**

	вересень 2017 року, TEU	<i>серпень 2017 року, TEU</i>	<i>липень 2017 року, TEU</i>	січень- вересень2 017 року, TEU	вересень 2017 року до серпня 2017 року, %	січень - вересень 2017 року до січня - вересня 2016 року, %	Довідково: січень - серпень 2017 року до січня - серпня 2016 року, %
Перероблено контейнерів, TEU у тому числі:	56775	60989	53127	511283	93,1	100,3	101,9
Одеський МТП	38 405	43 248	37 269	371 492	88,8	102,2	105,1
експорт	15 904	15 787	15 723	153 748	100,7	100,0	101,9
імпорт	19 931	23 948	19 198	193 073	83,2	102,9	106,7
транзит	2 421	3 418	2 141	23 675	70,8	116,2	119,1
внутрішнє сполучення	149	95	207	996	156,8	58,2	56,6
МТП «Чорноморськ»	8	0	0	12	-	0,1	0,0
Іллічівський морський рибний порт	11371	13258	10642	90733	85,8	136,1	140,9
ТІС контейнерний термінал	6991	4483	5216	49046	155,9	79,6	76,5

За фактичними даними ДП «Адміністрація морських портів України» в січні-вересні 2017 року вантажопереробка в морських портах Одеської області склала 66 млн. 492 тис. т, що на 2,2% вище аналогічних показників 2016 року (по Україні + 1,0%).

Вантажопереробка експортних вантажів в морських портах області склала 49 млн 904 тис. т (приріст на 2,3 % до показників 2016 року), імпортних – 8 млн 794 тис. т (приріст на 11,4% в порівнянні з аналогічними показниками 2016 року).

Перевалка транзитних вантажів склала 7 млн 544 тис. т (104,4% від показників 2016 року), внутрішнє сполучення – 250,9 тис. тонн.

Переробка контейнерів в морських портах України за звітний період склала 420603 TEU (94,9% від показників 2016 року).

За даними Одеської філії ДП «АМПУ», через причали Одеського порту в січні-вересні 2017 року переважено 17570,6 тис. т вантажів, що становить 95,9% до результату аналогічного періоду минулого року.

У тому числі: експорт – 13071,9 тис. т (-6,91%), імпорт – 3047,2 тис. т (+15,08%), транзит – 1673,96 тис. т (-11,7%), внутрішнє сполучення – 77,53 тис. т (збільшення у 1,75 рази).

При цьому перевалка сухих вантажів склала 7280,26 тис. т (106,4%), наливних – 1707,35 тис. т (89,6%), тарно-штучних 8882,97 тис. т (89,9%).

У номенклатурі вантажів лівова частка переробленого тоннажу припадає на три позиції: хлібні (зерно) - 5975,6 тис. т (101,1 % до показників 2016 року), контейнери - 4984,1 тис. т (97,7%), чорні метали - 3802,27 тис. т.

Показник перевалки контейнерних вантажів в штучному вирахуванні - 371492 TEU, що становить 102,2% до результату аналогічного періоду минулого року.

Падіння експорту на 6,91% обумовлено падінням експорту чорних металів на 23%. Зменшення на 30,9% транзиту наливних вантажів (нафтопродукти, хімічні вантажі) вплинуло на загальні показники транзиту.

За січень - вересень 2017 року вантажопереробка в морському порту «Южний» склала 31669,1 тис.т, що на 6,96% вище за показники аналогічного періоду 2016 року.

Перевалка експортних вантажів склала 23865,5 тис.т (+7,6%), імпортних – 4268,2 тис.т (+29,9%), транзитних – 3502,1 тис.т (+9,7%), вантажів внутрішнього сполучення – 33,31 тис.т.

Показник перевалки контейнерних вантажів в штучному вирахуванні - 49062 TEU, що становить 79,7% до результату аналогічного періоду минулого року.

Позитивну динаміку було забезпечено завдяки збільшенню перевалки:

Вугілля (майже в 2 рази), зернових (+24,3%), олії (+32,1%), будівельних матеріалів (в 38 разів), чорних металів (в 5 разів).

Однак відбулося падіння перевалки хімічних вантажів (в 3 рази), контейнерів (-12,3%), руди (-9,7%),

Відсутність перевезень руди (залізорудного концентрату) обумовило зниження більш ніж в 20 разів показника перевалки каботажних вантажів.

Однак слід зазначити, що вантажообіг всіх портових операторів, які здійснюють свою діяльність в акваторії порту «Южний», становить 32,4% від вантажообігу всіх морських портів України.

За інформацією адміністрації **морського порту «Чорноморськ»** у період з січня по вересень 2017 року обсяг вантажообігу в цілому по акваторії склав 12 млн. 242 тис. т (105,4% від показників аналогічного періоду минулого року).

Перевалка експортних вантажів склала 10373,15 тис.т (+13,9%), імпортних – 1278,9 тис.т (-29,2%), транзитних – 589,9 тис.т (-1,3%).

Найкращі результати за підсумками 9 місяців 2017 року досягнуто в переробці зерна - 6 млн. 36 тис. т (приріст 11,6 % до показників за 2016 рік), інших сипучих – 1384,17 тис. т (202% до показників аналогічного періоду минулого року) і олії - 1231,89 тис. т (+38,3%)

Падіння імпорту обумовлено падінням на 36,9% імпорту руди та відсутність перевалки вугілля. Падіння транзиту – відсутність транзиту чавуну. Перевалка контейнерних вантажів відсутня.

Морський порт "Усть-Дунайськ"

Вантажопереробка в морському порту склала 42 тис.т, що у 2 рази вище за показники аналогічного періоду 2016 року.

Приріст показників досягнуто завдяки збільшенню більш ніж в 2 рази експорту зерна та на 50,6% каботажних перевезень нафтопродуктів, перевалка яких склала 13,1 тис.т

Білгород-Дністровський морський торговельний порт

Вантажопереробка в морському порту склала 274,4 тис.т, що на 26,85% нижче за показники аналогічного періоду 2016 року, у тому числі експорт 231,9 тис. т (-31,8%), імпорт – 26,7 тис. т (-23,9%)

Основна причина – це падіння на 34,6% експорту лісу-кругляка який склав 220,2 тис.т супротив минулорічних 336,9 тис. т, також на 48,3% знизився імпорт чорних металів.

В 9 разів збільшилася перевалка зерна, однак цей показник становить тільки 27,44 тис. т

Ізмаїльський морський порт

Вантажопереробка в морському порту склала 3652,2 тис.т, що на 11,8% нижче за показники аналогічного періоду 2016 року, у тому числі експорт 2320,86 тис. т (-24,4%), імпорт – 167,6 тис. т (+42,7%), транзит 1052,6 (+16%), внутрішні вантажі збільшилися у 2,6 рази та склали 111,2 тис.т

Причина зниження – падіння обсягів експорту руди на 25,8%, 1819,9 тис.т супротив минулорічних 2452 тис. т

На 39,8% збільшилася перевалка будматеріалів, однак цей показник становить тільки 141 тис. т

Ренійський морський порт

Вантажопереробка в морському порту склала 742,2 тис.т, що на 13,2% вище за показники аналогічного періоду 2016 року, у тому числі експорт 16 тис. т (-41,7%), транзит 725,2 тис.т (+15,5%).

Позитивна динаміка досягнута підвищенням на 23,8% транзиту суховантажних вантажів(хімічні, мінеральні добрива, зернові) та чорних металів.

Зниження експорту – відсутність наливних вантажів -9,3 т.

Агропромисловий комплекс

У січні-вересні 2017 року **обсяг виробництва продукції сільського господарства** в порівнянні з січнем-вереснем 2016 року в усіх категоріях господарств збільшився на 1,4% (15 місце по Україні), у тому числі в сільськогосподарських підприємствах – на 2,9%, в господарствах населення зменшився на 0,8%.

За січень–вересень 2017р. **обсяг виробництва продукції рослинництва** порівняно з січнем–вереснем 2016р. збільшився на 2,8%, у тому числі в сільськогосподарських підприємствах – на 3,2%, господарствах населення – на 2,1%.

Станом на 1 жовтня 2017р. господарствами всіх категорій скошено й обмолочено культур зернових та зернобобових на площі 1097,3 тис.га, що становить 92,5% площ, посіяних під урожай поточного року (торік 90,2%). Із зібраної площі одержано 4041,6 тис.т зерна (у початково оприбуткованій вазі), що на 1,0% менше, ніж було одержано на початок жовтня 2016р, у тому числі

сільськогосподарськими підприємствами намолочено 2934,0 тис.т (на 7,4% менше), господарствами населення – 1107,6 тис.т (на 21,1% більше).

Найбільше намолочено зерна сільськогосподарськими товаровиробниками (крім малих) Саратського (252,7 тис.т), Тарутинського (212,4 тис.т), Білгород-Дністровського (199,0 тис.т), Арцизького (165,9 тис.т) та Татарбунарського (141,1 тис.т) районів.

Найвища урожайність культур зернових та зернобобових спостерігається у сільськогосподарських підприємствах (крім малих) Татарбунарського (51,6 ц з 1 га), Саратського (47,7 ц), Овідіопольського (46,4 ц), Білгород-Дністровського (44,7 ц), Тарутинського (44,0 ц) та Арцизького (43,4 ц з 1 га) районів.

За статистичними даними станом на **1 жовтня 2017 року в усіх категоріях господарств збирання врожаю становить**

Культура	Зібрана площа,	Валовий збір,	Урожайність, ц/га	
	тис. га (2017р. до 2016р., %)	тис. тонн (2017р. до 2016р., %)	на 1.10.2017	на 1.10.2016
Зернові та зернобобові культури (включаючи кукурудзу), з них	1097,3 (101,4%)	4041,6 (99,0%)	36,8	37,7
озима та яра пшениця	587,4 (107,1%)	2339,0 (107,4%)	39,8	39,7
озимий та ярий ячмінь	363,7 (85,9%)	1303,8 (84,5%)	35,9	36,4
зернобобові культури	56,8 (149,0%)	135,8(125,3%)	23,9	28,5
кукурудза на зерно	75,0 (135,9%)	222,2 (106,7%)	29,6	37,7
Соняшник	399,4 (106,4%)	803,3 (95,1%)	20,1	22,5
Ріпак (озимий та ярий)	111,3 (296,4%)	265,6 (349,8%)	23,9	20,2
Картопля	35,3 (96,9)	393,2 (72,7)	112	149
Овочі відкритого ґрунту	19,4 (93,1%)	245,0 (84,5%)	126	139
Плодоягідні культури	х	79,4 (106,5%)	х	х
Виноград	х	130,0 (103,8%)	х	х

За січень-вересень 2017 року **обсяги виробництва продукції тваринництва** в порівнянні з відповідним періодом минулого року в усіх категоріях господарств **зменшились на 6,8%**, у тому числі в сільськогосподарських підприємствах - на 4,6%, в господарствах населення - на 7,2%.

У господарствах усіх категорій порівняно з січнем–вереснем 2016 р. загальні обсяги виробництва м'яса (реалізації на забій сільськогосподарських тварин у живій масі) зменшились на 1,4%, молока – на 5,7%, яєць - на 6,3%.

У сільськогосподарських підприємствах обсяги реалізації на забій сільськогосподарських тварин (у живій масі) збільшились на 11,5%, яєць – у 2,5 рази, молока зменшились на 5,9%.

Поголів'я великої рогатої худоби в усіх категоріях господарств на 1 жовтня 2017р. у порівнянні з 1 жовтня 2016р. зменшилось на 3,5%, у тому числі корів – на 3,4%, свиней – на 19,8%, овець та кіз – на 2,4%, птиці свійської – на 6,6%.

У сільськогосподарських підприємствах поголів'я великої рогатої худоби зменшилось на 12,6%, у тому числі корів – на 8,8%, свиней – на 16,5%, овець і кіз - на 0,5%, збільшилось поголів'я птиці у 1,3 рази.

Поголів'я великої рогатої худоби, що утримується в господарствах населення, зменшилось на 2,0%, у тому числі корів – на 2,8%, свиней – на 21,4%, овець та кіз – на 2,7%, птиці – на 7,7%.

Зовнішньоекономічна діяльність

У січні–серпні 2017 року обсяги **експорту та імпорту товарів** становили 1211,9 млн.дол. США та 958,5 млн.дол. відповідно, і у порівнянні із січнем–серпнем 2016 року експорт та імпорт збільшилися на 33,5% та 23,7% відповідно. *(індекси обсягу імпорту товарів розраховано з урахуванням поставок до області газу нафтового та інших вуглеводних у газоподібному стані).*

Частка підприємств регіону в загальному обсязі експорту товарів країни становила 4,4%, імпорту – 3,1%. Позитивне сальдо зовнішньої торгівлі товарами становило 253,4 млн.дол.США. Зовнішньоторговельні операції товарами підприємства області здійснювали з партнерами із 160 країн світу.

Серед країн–партнерів найбільше екпортувалися товари до **Туреччини – 8,3%, Індії – 8,0%, Іспанії – 5,2%, Російської Федерації – 4,6%, Саудівської Аравії – 4,4%, Єгипту – 4,1%, Італії – 3,6%.**

Експорт товарів до країн Європейського Союзу становив 299,6 млн.дол. або 24,7% від загального обсягу експорту та збільшився проти січня–серпня 2016 року на 21,0%.

Основу товарної структури експорту області складала продукти рослинного походження – 47,0%, жири та олії тваринного або рослинного походження – 18,0%, засоби наземного транспорту, літальні апарати, плавучі засоби – 10,4%, готові харчові продукти – 6,7%.

Найбільші імпортні поставки товарів надходили з **Китаю – 24,0%, Індонезії – 7,9%, Туреччини – 7,5%, Російської Федерації і Німеччини – по 6,5%, США – 5,0%.**

Імпорт товарів із країн Європейського Союзу становив 278,7 млн.дол. США, або 29,1% від загального обсягу, та збільшився проти січня–серпня 2016 року на 31,8%.

Машини, обладнання та механізми; електротехнічне обладнання складала 20,2% від обсягу вартості імпорту, мінеральні продукти – 14,3%, продукти рослинного походження – 8,5%, жири та олії тваринного або рослинного походження – 7,8%.

Інвестиційна діяльність

Аналіз капітальних інвестицій в Одеській області за січень-червень 2017 року

За січень–червень 2017 року підприємствами та організаціями області за рахунок усіх джерел фінансування **освоєно 6689,1 млн.грн. капітальних**

інвестицій (у січні – червні 2016 року – 4543,6 млн.грн.). Обсяг капітальних інвестицій на одну особу населення становить **2813,7 грн.**

У зазначеному періоді **область за обсягами капітальних інвестицій посіла 5 місце** серед регіонів країни. Частка регіону у загальному обсязі залучених інвестицій – **4,3%.**

Обсяг капітальних інвестицій порівняно з відповідним періодом минулого року **збільшився на 39,0% (7 місце серед регіонів).**

Найбільші обсяги капітальних інвестицій освоєно в галузях:

- ✚ транспорт, складське госп-во, поштова, кур'єрська діяльність – **1342,7 млн.грн. (20,1%);**
- ✚ сільське, лісове та рибне господарство – **1022,4 млн.грн. (15,3%);**
- ✚ будівництво – **870,7 млн.грн. (13,0%);**
- ✚ промисловість – **853,1 млн.грн. (12,8%);**
- ✚ державне управління й оборона; обов'язкове соц. страхування – **756,3 млн.грн. (11,3%);**
- ✚ оптова та роздрібна торгівля, ремонт автотранспортних засобів – **542,4 млн.грн. (8,1%);**
- ✚ операції з нерухомим майном – **437,1 млн.грн. (6,5%).**

Капітальні інвестиції в розрізі джерел фінансування

	Освоєно (використано) капітальних інвестицій			
	січень-червень 2017 року		січень-червень 2016 року	
	млн.грн.	у % до загального обсягу	млн.грн.	у % до загального обсягу
Усього, в тому числі за рахунок:	6689,1	100,0	4543,6	100,0
коштів державного бюджету	80,7	1,2	9,2	0,2
коштів місцевих бюджетів	787,3	11,8	248,1	5,5
власних коштів підприємств та організацій	4825,3	72,1	3330,8	73,3
кредитів банків та інших позик	367,4	5,5	367,8	8,1
кошти іноземних інвесторів	-	-	6,3	0,1

коштів населення на будівництво житла	614,3	9,2	560,1	12,3
інших джерел фінансування	-	-	21,2	0,5

Найвагомішу частку капітальних інвестицій за видами активів у січні – червні 2017 року **спрямовано в матеріальні активи – 6595,7 млн.грн.** (98,6% загального обсягу), у тому числі у машини, обладнання та інвентар – 38,1% усіх інвестицій, нежитлові будівлі – 19,2%, інженерні споруди – 13,3%.

Аналіз прямих іноземних інвестицій в Одеській області за січень-червень 2017 року.

Станом на 1 липня 2017 року загальний обсяг прямих іноземних інвестицій (акціонерного капіталу) становив **1371,0 млн.дол.США** (обсяг **збільшився на 40,6 млн.дол. США** або на **3,1%** у порівнянні з даними на 1 січня 2017 року).

За обсягами ПІІ область посіла 4 місце (на 01.01.2017 – 4 місце) серед інших регіонів країни.

У січні–червні 2017р. в економіку Одеської області іноземними інвесторами вкладено **28,2 млн.дол. США прямих інвестицій** (акціонерного капіталу), зменшення капіталу становило 17,7 млн.дол.США; інші зміни вартості акціонерного капіталу нерезидентів становили – 30,0 млн.дол.США (у т.ч. за рахунок курсової різниці 30,1 млн.дол. США).

Обсяг прямих іноземних інвестицій у розрахунку на одну особу населення регіону на 1 липня 2017 р. становив 574,1 дол. США.

До основних країн-інвесторів, на які припадає 93,1% загального обсягу прямих інвестицій, входять: Кіпр (35,3%), Сінгапур (17,0%), Нідерланди (6,6%), Велика Британія (6,4%), Німеччина (4,57%), США (4,32%), Монако (3,8%), Франція (3,6%).

Серед країн світу на 1 липня 2017 року з початку року:

найбільший приріст ПІІ(млн.дол.США):

найбільший відтік ПІІ(млн.дол.США):

Нідерланди	+10,3	Велика Британія	-3,7
Кіпр	+15,1		
Сінгапур	+13,9		
США	+3,4		

Найбільший приріст ПІІ у сфери:

▪ Промисловість	+24,6 млн.дол.США
▪ Транспорту, складського господарства, поштової та кур'єрської діяльності	+19,3млн.дол.США
▪ Операції з нерухомим майном	+4,7 млн.дол.США

Прямі іноземні інвестиції в область

	Усього (млн.дол.США)	у тому числі:	
		з країн ЄС	з інших країн світу

	Усього (млн.дол.США)	у тому числі:	
		з країн ЄС	з інших країн світу
Прямі інвестиції нерезидентів в область (акціонерний капітал та боргові інструменти) на 01.01.2017	2401,0	1794,2	606,8
Акціонерний капітал нерезидентів в область на 01.01.2017	1330,4	809,0	521,5
Надійшло акціонерного капіталу нерезидентів	28,2	19,7	8,5
Вибуло акціонерного капіталу нерезидентів	-17,7	-14,3	-3,4
Інші зміни вартості акціонерного капіталу нерезидентів (зміна вартості, утрати, перекласифікація інвестицій тощо)	30,0	12,8	17,2
з них курсова різниця	30,1	13,5	16,6
Акціонерний капітал нерезидентів в область на 01.07.2017	1371,0	827,2	543,8
Боргові інструменти (заборгованість за кредитами та позиками, зобов'язання за торговими кредитами та інші зобов'язання перед прямими інвесторами) на 01.01.2017	1070,6	985,2	85,4
на 01.07.2017	1076,5	989,4	87,1
Прямі інвестиції нерезидентів в область (акціонерний капітал та боргові інструменти) на 01.07.2017	2447,5	1816,6	630,8

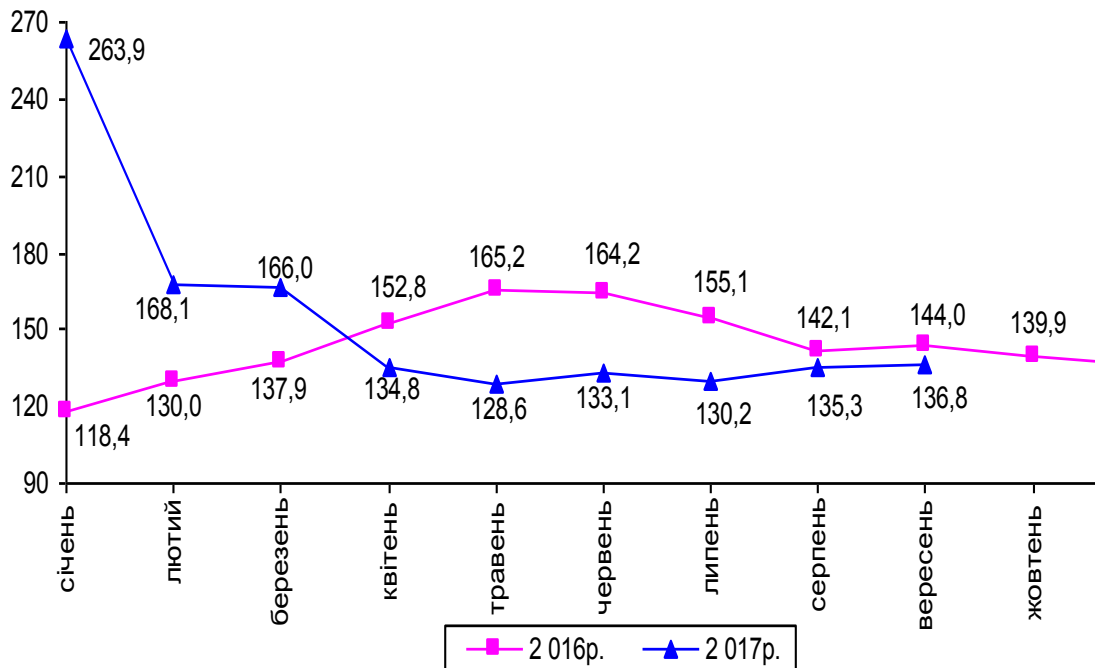
Будівельна діяльність

У січні–вересні 2017 р. підприємствами області виконано будівельних робіт на суму **6108,0 млн.грн – 3 місце** серед регіонів країни.

Індекс будівельної продукції порівняно з січнем–вереснем 2016р. становив **136,8%**.

Індекси будівельної продукції

(наростаючим підсумком у % до відповідного періоду попереднього року)

За характером будівництва обсяги робіт розподілились таким чином: роботи з **нового будівництва, реконструкції та технічного переоснащення – 78,7%** від загального обсягу, решта – з **капітального та поточного ремонтів (9,6% та 11,7% відповідно).**

На загальну тенденцію вплинуло збільшення обсягів будівництва за усіма видами будівельної продукції. Відбулося збільшення обсягів будівництва будівель (на 33,5%), частка яких у загальному обсязі будівництва становила 43,8%, у тому числі житлових (на 44,3%) та нежитлових (на 5,4%) будівель. Спостерігалось також збільшення обсягів будівництва інженерних споруд на 39,6%, частка яких у загальному обсязі будівництва становила 56,2%.

За видами будівельної продукції обсяги виконаних робіт характеризуються такими даними:

	Виконано будівельних робіт		
	тис.грн.	у % до	
		загального обсягу	2015 р.
Будівництво	6 653944	100,0	133,8
Будівлі - з них	2457648	36,9	123,3
житлові	1709628	25,7	120,5
нежитлові	748020	11,2	130,8
Інженерні споруди	4 196296	63,1	141,2

За січень - червень 2017 року **введено в експлуатацію 276,8 тис.м² житла**, збільшення на 5,4% (довідково: січень-червень 2016р. - +66,7%) (по Україні – +56,2%).

Житлово-комунальне господарство

Одеська область відноситься до енергозалежних та енергодефіцитних регіонів через відсутність власних енергогенеруючих потужностей.

З метою підвищення попиту фізичних осіб-власників приміщень до впровадження заходів ощадливого енергоспоживання Рішеннями Одеської обласної ради від 23 грудня 2016 року № 277-VII, № 278-VII прийнято регіональні

програми стимулювання до впровадження енергоефективних технологій ОСББ, ЖБК Одеської області на 2017-2018 роки та регіональна програма підвищення попиту населення до впровадження заходів енергозбереження в Одеській області на 2017-2018 роки. Обидві програми передбачають фінансування на заходи з енергозбереження на 2017 рік з обласного бюджету по 2,0 млн.грн. відповідно. Однак, програма не працює у зв'язку із відсутністю фінансування.

Крім того, у м.Одесі, м.Чорноморськ та Арцизькому районі прийняті програми відшкодування частини суми/відсотків за кредитами населення, ОСББ та ЖКГ.

За січень – вересень 2017 року перевагами програм на потреби термомодернізації житлових будівель, впровадження інших енергоефективних заходів скористалися 526 позичальників на загальну суму 1106,26 тис.грн.

Станом на 01.10.2017 по Програмі енергоефективності Одеської області на 2016-2018 роки з обласного бюджету профінансовано 22 679,9 тис.грн., на заходи з енергозбереження у будівлях соціальної сфери, що в свою чергу надасть економію паливно-енергетичних ресурсів на 18 %.

В Одеській області, за «зеленим» тарифом на виробництво електричної енергії, працюють 10 об'єктів сонячної енергетики зі встановленою потужністю (фактичною) 244,33МВт/год.

Сьогодні 70 котелень закладів бюджетної сфери забезпечують послугами теплопостачання дані установи та використовують альтернативні види палива (палети, брикети, відходи деревини). Встановлена середня потужність котлів становить до 200 кВт.

В Одеській області працюють 1724 котельні загальною потужністю 3761 МВт/год, з яких на альтернативному паливі - 70 котелень. Частка сумарної потужності котелень на альтернативних видах палива в регіоні становить 14,325 МВт/год, що є 0,4 % від загальної потужності котелень.

В Одеській області 4072 житлових будинків мають централізоване опалення, із них: у 3211 житлових будинках встановлено прилади обліку теплової енергії. Рівень оснащеності становить 78,8%.

Загальна протяжність водопровідних мереж області становить 9550,62 км, з яких 27,4 відсотків перебуває у ветхому та аварійному стані, протяжність каналізаційних мереж області становить 1879,3 км, з яких зношених 47,44 %. Не забезпечено питним водопостачанням 182 населених пункти області які користуються привізною водою та шахтними колодзями.

Підприємництво

Важливе значення в економіці Одеської області займає сектор малого та середнього підприємництва. Середні та малі підприємства складають 99,9% від загальної кількості підприємств області.

На 01.01.2017 року в області діяли 800 середніх підприємств (3,8% від загальної кількості) та 20191 мале підприємство (96,1%). Малими та середніми підприємствами реалізовано продукції (товарів, послуг) на суму 197,7 млрд.грн., що складає 70,9% від загального обсягу реалізації підприємствами області.

Найбільша кількість підприємств малого та середнього підприємництва здійснює діяльність в оптовій та роздрібній торгівлі (4348 од. або 20,7%), сільському господарстві (4238 од. або 20,2%), у сфері операцій з нерухомим майном (2166 од. або 10,3%), промисловості (1958 од. або 9,3%), будівництві (1596 од. або 7,6%).

Також, в області здійснюють діяльність близько 80,0 тис. фізичних осіб-підприємців.

Станом на 01.10.2017р. від суб'єктів малого та середнього підприємництва у вигляді податків та обов'язкових платежів до бюджетів усіх рівнів надійшло 6 402,6 млн.грн., що на 29,2% більше у порівнянні з відповідним періодом 2016р, (у т.ч. до місцевого бюджету - 3 106,6 млн.грн, що складає 37,4% загальної суми надходжень місцевого бюджету).

Однак, після внесення змін до Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» протягом січня-березня 2017 року припинили діяльність більше 19,0 тис. фізичних осіб-підприємців.

Для вивчення проблем ведення бізнесу, створення сприятливого клімату, зменшення негативного впливу змін законодавства на діяльність малого та середнього підприємництва в області, керівництвом облдержадміністрації були проведені консультації та робочі зустрічі з підприємцями, асоціаціями та громадськими об'єднаннями підприємців.

При обласній державній адміністрації була створена Регіональна рада підприємців Одеської області, яка працює за секціями: логістичної інфраструктури, розвитку сільського господарства та пов'язаної промисловості, фінансової інфраструктури, розвитку промисловості, розвитку туризму та рекреації.

Для спрощення можливості доступу підприємців до кредитних ресурсів проводилися зустрічі з керівниками банківських установ, які здійснюють діяльність в Одеській області.

З метою створення сприятливих умов подальшого розвитку підприємництва від 16.06.2017 №405-VII затверджена обласна «Програма розвитку конкурентоспроможності малого та середнього підприємництва в Одеській області на 2017-2020 роки». Зокрема, одним із основних напрямків програми є спрощення доступу підприємців області до кредитних ресурсів шляхом здешевлення (часткової компенсації відсотків) вартості кредитів, залучених на розвиток бізнесу.

За результатами першого конкурсного відбору у вересні 2017 року право на компенсацію відсотків отримали 6 наступних проектів: запровадження ресурсо- та енергоефективного обладнання, розширення швейного виробництва, переробка овочевої продукції, переробка відходів виноградарства та виготовлення з них олії, виробництво косметичних засобів з натуральної сировини, будівництво круп'яного цеху.

Освіта

Здобуття дошкільної освіти в області забезпечують **846 ДНЗ** (із них 55 ДНЗ приватної форми власності) в яких виховується понад **76 тис. дітей** дошкільного віку. Дошкільним вихованням охоплено 78% дітей віком від 3 до 6 років, різними формами дошкільної освіти – понад 90% дітей.

Протягом 2017 року відкрито 10 нових дошкільних навчальних закладів: 4 приватної форми власності у м. Одеса на 205 місць, 1 ДНЗ у Іванівському районі на 40 місць та дошкільні підрозділи у 5 навчально-виховних комплексах на 152 місця (Великомихайлівська ОТГ, Роздільнянський та Березівський райони), відновлено діяльність 7 ДНЗ та 3 дошкільні групи у функціонуючих закладах.

Таким чином утворено понад 700 додаткових місць, ще понад 800 місць планується створити до кінця 2017 року.

Систему закладів загальної середньої освіти складає **859 загальноосвітніх навчальних закладів** різних типів і форм власності. У 2017/2018 навчальному році освіту здобувають понад **254,5 тис. учнів**. До перших класів прийнято понад 26 тис. першокласників. Освітні послуги надають більше 23,4 тис. вчителів.

В області 7 загальноосвітніх навчальних закладів пілотують новий Державний стандарт початкової загальної середньої освіти (4 з них впроваджуються на державному рівні, 3 – на обласному).

У проекті створення Нового освітнього простору в рамках спільного проекту Міністерства освіти і науки України та Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України беруть участь 6 загальноосвітніх навчальних закладів області.

В області створено 25 опорних навчальних заклади із них 7 опорних шкіл створено в об'єднаних територіальних громадах.

Доступом до мережі Інтернет охоплено 98% загальноосвітніх навчальних закладів області. Забезпеченість підручниками, навчально-методичною, краєзнавчою, довідниковою та художньою літературою становить 98%.

В області здійснюються заходи щодо запровадження ефективної системи допомоги дітям з особливими освітніми потребами. Розроблено план заходів на 2017-2018 роки щодо впровадження в області інклюзивного навчання та орієнтовний план створення інклюзивно-ресурсних центрів.

З 1 вересня у навчальних закладах області отримують освітні послуги 6209 дітей з особливими освітніми потребами, з них - 2 661 дошкільного віку та 3 548 – шкільного віку.

З метою забезпечення належної організації виробничого навчання та виробничої практики в умовах виробництва між професійно-технічними навчальними закладами та роботодавцями укладено договори про співпрацю.

10 жовтня 2017 року на базі Державного навчального закладу «Одеський центр професійно-технічної освіти» відкрито навчально-практичний центр сучасних будівельних матеріалів і технологій за підтримки ТОВ «Кнауф Гіпс Київ» та навчально-практичного майданчика за підтримки ТОВ «ЗІП».

Охорона здоров'я

Медичну допомогу населенню регіону на 01.07.2017 року надають

174 заклади, як і на початок року, в тому числі **156 установ**, які утримуються за рахунок місцевих бюджетів (на 01.01.17 - 156).

Динаміка змін мережі закладів охорони здоров'я за останні роки характеризується наступними даними: кількість лікарняних установ збільшилась з 74 на кінець 2014 року до 79 закладів у теперішній час, але самостійних амбулаторно-поліклінічних закладів зменшилась зі 81 до 74 одиниць. Одночасно наявна кількість амбулаторій загальної практики/сімейної медицини збільшилась з 291 закладу - до 295, частина ФАПів було реорганізовано у амбулаторії загальної практики для наближення первинної лікарської допомоги до населення. Одночасно на території області надають медичну допомогу на засадах загальної практики/сімейної медицини **2 самостійні приватні сімейні амбулаторії** (Медичний центр «Вемамед» та ТОВ «АЗПСМ»). Тобто загальна кількість амбулаторій нараховує **297 закладів**.

З метою підвищення рівня забезпеченості медичними послугами, тобто розвитку та удосконалення мережі закладів охорони здоров'я, протягом минулого періоду було проведено наступні заходи: організовано 4 Центри ПМСД, і їх загальна кількість становить 40 установ проти 36. Зокрема 26 установ розташовано у районах області та 14 – у містах регіону.

У системі екстреної медичної допомоги області функціонує 9 станцій екстреної (швидкої) медичної допомоги, які очолюють службу екстреної медичної допомоги в районах та містах області, в тому числі, станція екстреної (швидкої) допомоги в м. Одеса, **38** підстанцій ШМД та **44** пункти постійного базування бригад Е(Ш)МД. Планом реформування передбачається створення **53** пунктів постійного базування бригад екстреної (швидкої) медичної допомоги.

Створення єдиної оперативно-диспетчерської служби Обласного центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф є обов'язковою умовою функціонування системи та реалізації відповідного Закону України, але питання і досі залишається не вирішеним, хоча в обласній державній адміністрації проводиться певна робота у даному напрямку.

За даними з територій міст, районів та обласних закладів протягом 9 місяців поточного року за амбулаторною медичною допомогою звернулося більш як 9,2 тисяч тимчасово переміщених осіб, переселенців з Донецької, Луганської області та АР Крим і м. Севастополь.

Протягом 9 місяців 2017 році вперше захворіло на усі форми туберкульозу 1859 чоловік, що на 151 особу менше ніж у попередньому. Захворюваність усіма формами активного туберкульозу відповідно знизилась порівняно з минулим роком на 8% і складає 78,1 на 100 тисяч населення. Зростання своєчасності виявлення даної патології підтверджує зменшення показника деструктивних форм з 28,3 випадків рік тому до 27,8 на 100 тисяч населення на початок останнього кварталу поточного року. Відмічається позитивна динаміка щодо проведення профілактичних заходів, а саме виявлення хворих на туберкульоз при профілактичних флюорографічних обстеженнях жителів області. Показник підвищився з 28,7% у попередньому році до 37,5% - у поточному. Ускладнює

епідемічну ситуацію поширення туберкульозу серед ВІЛ-інфікованих. Відмічається позитивна динаміка щодо проведення профілактичних заходів, а саме виявлення хворих на туберкульоз при профілактичних флюорографічних обстеженнях жителів області. Кількість нових випадків з ко-інфекцією ТБ/ВІЛ щороку зростає. Для вирішення проблеми комплексного лікування хворих з потрійною та подвійною проблемами (туберкульоз, ВІЛ-інфекція, наркоманія) та випадків хіміорезистентного туберкульозу, в області продовжують працювати 4 відділення для лікування хворих загальною потужністю 240 ліжок на базі двох обласних протитуберкульозних стаціонарів.

Також у нашій області поки що не вирішено на рівні Кабінету Міністрів України питання щодо кількості створення госпітальних округів.

Згідно п.3 постанови Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2016 №932 «Про затвердження Порядку створення госпітальних округів» та листа Міністерства охорони здоров'я України від 14.12.2016 №19.1-07-1354/32628 надано до Кабінету Міністрів України та Міністерства охорони здоров'я пакет документів з попередніми пропозиціями щодо кількості (11 округів), переліку та складу госпітальних округів.

Запропонована Міністерством охорони здоров'я України кількість (5 округів) не може забезпечити необхідний об'єм та якість надання медичної допомоги населенню регіону. Це підтверджено результатами неодноразових обговорень, врахування багатьох звернень громадськості та органів місцевого самоврядування та більш ретельного аналізу деяких показників (кількості та складності пролікованих хворих, кількості проведених оперативних втручань та пологів, кількості госпіталізованих хворих з інших територій, розташування станцій швидкої допомоги та ін.). Раціональним та ефективним є створення на території області 9 госпітальних округів.

Культура

Протягом звітної періоду вжито заходів щодо реалізації Програми "Культура Одещини – 2017-2019 роки" за напрямками діяльності: виплачені 10 стипендій творчим працівникам похилого віку, 2 стипендії ім. М.Огренича для молодих вокалістів та 10 стипендій ветеранам культосвітньої роботи, проведено низку заходів з відзначення державних свят, пам'ятних дат з історії України, надана фінансова підтримка на проведення тематичних заходів обласним центром української культури, центрами національних культур, на поповнення книжкових фондів обласних бібліотек періодичними виданнями та виданнями української сучасної літератури, на проведення міжнародних мистецьких акцій, підтримку професійного мистецтва, підтримку національних спільнот, модернізацію та покращення матеріально-технічного стану обласних закладів культури і мистецтв. Всього виділено та профінансовано 1 390175,08 тис.грн.

Проведено низку заходів, спрямованих на національно-патріотичне виховання молоді, популяризацію національної духовно-культурної спадщини, мистецьких традицій українського народу.

За рахунок коштів обласного бюджету видано збірник «Вісник Одеського художнього музею», присвячений 200-річчю від дня народження І. Айвазовського та «Путівник по Одеському літературному музею» українською та англійською мовами.

Одеська область є місцем проведення різноманітних міжнародних мистецьких акцій, фестивалів, конкурсів.

З 30 березня по 2 квітня 2017 року в м. Одеса за підтримки облдержадміністрації відбувся Міжнародний фестиваль клоунів та мімів «Комедіада - 2017» за участю артистів з різних куточків світу від Іспанії, Польщі, Франції, Ізраїлю до Бразилії.

В обласній філармонії відбулася мистецька акція – марафон "Ніч в філармонії", в якій взяли участь артисти та колективи філармонії, фахівці одеських музеїв, студенти Одеського училища мистецтв і культури ім. К. Данькевича.

22 квітня 2017 року за підтримки облдержадміністрації відбулося відкриття XXIII Міжнародного фестивалю сучасного мистецтва «Два дня та дві ночі нової музики». У вересні поточного року проведено міжнародний джазовий фестиваль «OdessaJazzFest» та міжнародний фестиваль «Оксамитовий сезон в Одеській опері».

В музеях області проведена міжнародна виставка «Море акварелі» за участю художників Одеси, Молдови, Німеччини, Китаю (м. Одеса, Чорноморськ, Ізмаїл), в обласному центрі естетичного виховання м. Ізмаїл відбулася міжнародна дитяча виставка за участю юних художників України, Молдови, Болгарії та міжнародний пленер "АРТ БАТ ФЕСТ-2017" за участю художників з Румунії, Молдови та України.

Соціальне забезпечення

На 1 вересня 2017 року в Одеській області, за оцінкою Головного управління статистики в Одеській області, проживало 2382,6 тис. осіб. Зменшення чисельності наявного населення до початку року становило 3909 осіб або 0,16%.

Зменшення чисельності населення області відбулося виключно за рахунок природного скорочення – 5646 осіб, що склало 3,6 проміле на 1000 населення, у той час як міграційний приріст населення становив 1737 осіб (1,1 проміле).

Природний рух населення у січні-серпні 2017 року характеризувався зменшенням народжуваності та смертності, а також перевищенням числа померлих над кількістю живонароджених: на 100 померлих припадало 74,9 дитини, які народилися живими.

У січні-серпні 2017 року міграційний приріст населення становив 1737 осіб, що більше в 1,5 разу, ніж у січні-серпні 2016 року (1139 осіб).

Відповідно до обласної цільової програми соціальної підтримки населення на 2016-2017 роки «Захист і Турбота», затвердженою рішенням обласної ради від 21 грудня 2015 року №35-VII, в обласному бюджеті 2017 року передбачені кошти на надання соціальних послуг у вигляді додаткових соціальних гарантій. За 9 місяців 2017 року надано:

- цільову адресну допомогу 660 мешканцям області, які опинилися у скрутних життєвих обставинах, на загальну суму 7239,57 тис.грн., середній розмір такої допомоги становив 10968,94 грн.;

- матеріальну допомогу на оздоровлення 200 особам, які постраждали внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС, на загальну суму 573,0 тис.грн.

Протягом 9 місяців 2017 року 1270 інвалідам війни Одеської області, інвалідам 1 групи загального захворювання, з числа воїнів-інтернаціоналістів, у січні-вересні щомісячно виплачувалася стипендія у сумі 500 грн. в місяць на загальну суму 4186,5 тис.грн.

Також передбачено 4944,0 тис.грн. на надання адресної допомоги сім'ям загиблих (померлих) військових, які брали участь в бойових діях у республіці Афганістан та інших країнах, за 9 місяців 2017 року таку допомогу отримали 376 осіб на загальну суму 3589,78 тис.грн.

У 2017 році передбачена щомісячна допомога 110 сім'ям загиблих (померлих) та оголошених зниклими без вісті військових, в т.ч. співробітників правоохоронних органів, які брали участь у проведенні антитерористичної операції на Сході України у розмірі 2000 грн.

За січень-вересень 2017 року таку допомогу отримали 83 особи на загальну суму 2580,0 тис.грн.

На 2017 рік на виплату стипендій інвалідам та учасникам бойових дій Другої світової війни обласним бюджетом передбачено 2966,4 тис.грн., у січні-вересні 2017 року поточного року таку стипендію отримали 473 осіб на загальну суму 1667,37 тис.грн.

Для щоквартальної виплати малозабезпеченим багатодітним сім'ям, які виховують п'ять і більше неповнолітніх дітей додаткової адресної матеріальної допомоги у сумі 500 грн., у 2017 році заплановано 618,0 тис.грн. За 9 місяців поточного року було надано такої допомоги 456 сім'ям на загальну суму 602,29 тис.грн.

На 1 жовтня 2017 року щомісячно 157,129 тис. сімей області, в яких виховується 164,242 тис. дітей, отримували відповідно до законів України: «Про державну допомогу сім'ям з дітьми», «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям», «Про державну допомогу інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам» соціальну підтримку з Державного бюджету України, якої виплачено на загальну суму 2455322,8 тис.грн.

На 01.10.2017 на обліку в області перебуває 30874 сім'ї (46344 осіб) з числа осіб, які переміщені з тимчасово окупованої території та районів проведення антитерористичної операції. За призначенням щомісячної адресної грошової допомоги на покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг звернулося 24134 сім'ям на загальну суму 95,570 тис.грн. Заборгованості не має.

На 1 жовтня 2017 року чисельність пільговиків, облікованих у Реєстрі по Одеської області, становить 514814 особа, у тому числі: інвалідів війни -

6374 особи; учасників бойових дій - 24496 осіб; учасників війни - 15603 осіб; громадян, постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи — 7113 осіб.

В Одеській області на 01.10.2017 в органах праці та соціального захисту населення на обліку для забезпечення санаторно-курортними путівками перебуває:

- 2032 ветеранів війни, з них забезпечено путівками на 1 жовтня поточного року 327 осіб;
- 6490 інвалідів загального захворювання та з дитинства, з яких забезпечено путівками 149 осіб;
- 306 інвалідів з захворюванням хребта та спинного мозку (спинальники), з яких забезпечено путівками 43 особи;
- 526 осіб, постраждалих від наслідків Чорнобильської катастрофи 1 категорії, з них забезпечено путівками 267 осіб.

На 01.10.2017 потребують забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації 7514 осіб. За 9 місяців поточного року забезпечено 3248 інвалідів, дітей-інвалідів та інших осіб, яким видано 13882 технічних та інших засобів реабілітації.

На 19 жовтня 2017 року на обліку для забезпечення автотранспортом перебуває 2996 інвалідів. За звітний період 2017 року видано 7 автомобілів, які були у використанні.

За 9 місяців 2017 року в області забезпечено своєчасне та в повному обсязі фінансування та виплата пенсій 622,4 тис. пенсіонерам, з яких 40,5 тис. осіб отримують пенсії відповідно до Закону «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби та деяких інших осіб».

Призначено майже 14,0 тис. нових пенсійних справ. Проведено 38,3 тис. індивідуальних перерахунків пенсій, завдяки чому середній розмір пенсії збільшився з початку року на 3,5% і становить 1826,36 грн.

Щомісячно забезпечено виплатою пенсій 7,4 тисяч осіб, які тимчасово переїхали до Одеської області з Донецької та Луганської областей. На виплати зазначеним громадянам спрямовано понад 121,1 млн.грн

Ринок праці

Протягом січня-вересня 2017 року в Одеській обласній службі зайнятості мали статус безробітного понад 30,9 тис.осіб, що на 8,7% менше ніж за аналогічний період минулого року. Станом на 01.10.2017 у порівнянні з минулим роком їх кількість зменшилась на 10,4% та становила понад 8,2 тис. осіб, з яких кожна друга жінка, кожен третій - молодь віком до 35 років та особи, які мають додаткові гарантії щодо сприяння у працевлаштуванні. Кількість сільських мешканців, які мали статус безробітного станом на 1 жовтня 2017 року, становила майже 3,7 тис.осіб.

Кількість заявлених роботодавцями вакансій протягом січня - вересня 2017 року становила 28,1 тис. одиниць. Рівень укомплектування вакансій склав 68,0%. Це сприяло працевлаштуванню понад 20,0 тис.осіб, в т.ч. понад 13,9 тис.

безробітних. Рівень працевлаштування склав 45,1%. Протягом звітного періоду за сприянням служби зайнятості було працевлаштовано майже 4,0 тис. молодих осіб.

У січні-вересні 2017 року шляхом виплати одноразової допомоги по безробіттю створено 46 робочих місць. Підприємницька діяльність була започаткована у 10-ти сферах економічної діяльності. Кожний другий започаткував власну справу в сфері оптової та роздрібної торгівлі; ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів.

На нові робочі місця з компенсацією роботодавцю витрат єдиного внеску працевлаштовано понад 0,3 тис. осіб, з них 144 особи відносяться до недостатньо конкурентоспроможних на ринку праці.

За сприянням СЗ зайнятості у січні-вересні 2017 року працевлаштовано понад 4,1 тис. осіб квотної категорії, з них майже 0,3 тис. інвалідів.

За січень-вересень 2017 року до Одеської служби зайнятості звернулися майже 0,4 тис. осіб, які переміщуються з тимчасово окупованої території України або районів проведення АТО, з них 0,3 тис. осіб отримали статус безробітного. Професійне навчання проходили 36 осіб. У громадських роботах та інших роботах тимчасового характеру взяли участь 18 переселенців. Одеська служба зайнятості сприяла працевлаштуванню 110 таких громадян.

У звітному періоді за направленням центрів зайнятості навчалися 6,7 тис. безробітних. Рівень працевлаштування після профнавчання склав 88,4%.

Інформаційна діяльність

Проведено консультації з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, забезпечення регулярного всебічного зв'язку між громадськістю та владою:

- започатковано проведення консультацій з громадськістю у формі електронних консультацій з громадськістю структурними підрозділами Одеської обласної державної адміністрації;
- відновлено проведення консультацій з громадськістю у формі публічного обговорення структурними підрозділами Одеської обласної державної адміністрації;
- проведено методичне навчання відповідальних осіб структурних підрозділів облдержадміністрації за проведення консультацій з громадськістю;
- взято участь в 8 засіданнях громадської ради та президії громадської ради при Одеській обласній державній адміністрації;
- ініційовано обговорення громадською радою при Одеській обласній державній адміністрації 22 питань з реалізації державної політики органами виконавчої влади;
- прийнята участь в 11 експертних зустрічах для обговорення пріоритетів діяльності Уряду.

Було забезпечено функціонування системи постійного аналізу і прогнозування суспільно-політичних процесів у регіоні.

В рамках реалізації в Одеській області у 2015-2019 роках проекту «Електронне урядування задля підзвітності влади та участі громади» у лютому 2017 року укладено Меморандум про співпрацю між Одеською

облдержадміністрацією та Міжнародною благодійною організацією «Фонд Східна Європа», який фінансується Швейцарською агенцією з розвитку та співробітництва в Україні.

У ході впровадження Програми передбачається надання міжнародної технічної допомоги благодійною організацією «Фонд Східна Європа» щодо реалізації пілотних проектів задля підвищення ефективності роботи 10 ЦНАПів у районах області на конкурсних умовах, запровадження надання адмінпослуг виключно в електронній формі, а також забезпечення автоматизації роботи, створення регіонального порталу з підвищенням функціональності та зручності використання.

Створено міжвідомчу робочу групу з питань розвитку електронного урядування та реалізації спільного проекту «Електронне урядування задля підзвітності влади та участі громади» в Одеській області».

З 16 червня 2017 року до 16 серпня 2017 року проведено конкурсний відбір центрів надання адміністративних послуг для участі реалізації пілотних проектів, відповідно до умов Меморандуму про співпрацю між Одеською облдержадміністрацією та Міжнародною благодійною організацією «Фонд Східна Європа».

Заяви та відповідні документи для участі у відборі подали центри надання адміністративних послуг Березівської, Білгород-Дністровської, Біляївської, Болградської, Ізмаїльської, Кодимської, Лиманської, Любашівської, Овідіопольської, Окнянської, Подільської, Савранської, Тарутинської, Татарбунарської райдержадміністрацій та Авангардівської селищної ради.

Для проведення аудиту адмінпослуг та матеріально-технічного забезпечення з 18 вересня 2017 року по 22 вересня 2017 року спільно з представником МБО «Фонд Східна Європа» відвідано 15 ЦНАП-учасників проекту EGAP.

Довідково: Основні тенденції розвитку Одеської області у 2016 році

Одеська область у 2016 році – це:

- ❖ **8,1%** обсягу експорту послуг 2016 рік (776,8 млн.дол.США)
- ❖ **6,2%** введенного в експлуатацію житла 2016 рік (575,9 тис.м²)
- ❖ **8,5%** виконаних будівельних робіт 2016 рік (6065,7 млн.грн.)
- ❖ **7,3%** обороту роздрібної торгівлі 2016 рік (84,1 млрд.грн.)
- ❖ **6,3%** обсягу вантажних перевезень 2016 рік (39,6 млн.т)
- ❖ **3,5%** прямих іноземних інвестицій 2016 рік (1,33 млрд.дол.США)
- ❖ **4,6%** капітальних інвестицій 2016 рік (14,99 млрд.грн.)
- ❖ **2,6%** промислового виробництва 2016 рік (45,3 млрд.грн.)

Транспорт

Січень-грудень 2016 року. Обсяги вантажних перевезень – 39,6 млн.тонн, збільшилися на 1,0% (по Україні – +3,8 %) (довідково: січень-грудень 2015р. - +10,5%), у т.ч.: залізничним транспортом – +5,5%, автомобільним – -18,4%, водним – +6,2%.

Зростання експорту: чорних металів (Од МТП, МТП «Чорноморськ», Ізм МТП), зернових (МТП «Чорноморськ»), олії (Южн МТП), руди (Ізм МТП), контейнерів (Од МТП), великовантажних автомобілів (МТП «Чорноморськ»).

Зменшення експорту аміаку, карбаміду (Южн МТП), контейнерів (МТП «Чорноморськ»), руди (Од МТП, МТП «Чорноморськ»).

Зростання імпорту великовантажних автомобілів (МТП «Чорноморськ»), контейнерів, наливних вантажів (Од МТП).

Промисловість

Січень-грудень 2016 року. Індекс промислової продукції – 109,2% (по Україні – 102,8%).

(довідково: січень-грудень 2015р. - 96,1%). Зросли обсяги у: харчовій промисловості +11,9%, виробництві готових металевих виробів +17,5%, машинобудуванні +9,8%, виробництві гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції +27,8%, виробництві основних фармацевтичних продуктів і препаратів +7,3%.

Зменшилися обсяги у: виробництві хімічних речовин і хімічної продукції -22,7%, виготовленні виробів з деревини, виробництві паперу та поліграфічній діяльності -11,0%, гекстильному виробництві, виробництві одягу -2,6%, постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря -5,1%.

Реалізовано промислової продукції на 45227,6 млн.грн. (101,9% до січня-грудня 2015р.) (довідково: січень-грудень 2015р. - на 44412,1 млн.грн., 149,2%)

Найбільше реалізовано продукції у виробництві підприємствами харчової промисловості (34,6% до загального обсягу), хімічної промисловості (10,5%), з постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря (24,1%), машинобудування (9,6%), з виробництва гумових і пластмасових виробів; іншої неметалевої мінеральної продукції (7,8%), металургії, готових металевих виробів (4,8%).

Сільське господарство

Січень-грудень 2016 року. Індекс обсягу сільськогосподарського виробництва – 111,4% (по Україні – 106,1%) (довідково: січень-грудень 2015р. - 96,2%), у т.ч.: в с/г підприємствах – 123,4%, у господарствах населення – 98,1%.

Рослинництво. Обсяг виробництва продукції рослинництва в порівнянні з відповідним періодом минулого року збільшився на 16,6% (довідково: січень-грудень 2015р. - -6,6%), у тому числі в сільськогосподарських підприємствах – на 25,6%, в господарствах населення - на 2,0%.

Культура	Зібрана площа, тис.га (2016р.до 2015р.,%)	Валовий збір, тис.тонн (2016р. до 2015р., %)	Урожайність, ц/га	
			2016 р.	2015 р.
Зернові та зернобобові культури (включаючи кукурудзу), з них	1194,2 (100,1%)	4396,0 (126,0%)	36,8	29,2
озима та яра пшениця	548,2 (96,2%)	2109,3 (115,4%)	38,5	32,1
озимий та ярий ячмінь	421,7 (106,2%)	1494,6 (138,3%)	35,4	27,2
кукурудза на зерно	159,5 (98,9%)	608,6 (133,2%)	38,2	28,3
Соняшник на зерно	465,9 (111,4%)	1000,9 (132,5%)	21,5	18,1
Ріпак (озимий та ярий)	37,3 (57,1%)	75,8 (55,0%)	20,3	21,1
Картопля	36,4 (98,0)	541,1 (109,4)	148,6	133,1
Овочі	24,3 (80,5%)	347,4 (79,6%)	143,4	145,0
Плодоягідні культури	8,1 (101,5%)	85,1 (100,1%)	104,6	106,1
Виноград	27,2 (106,3%)	230,4 (96,5%)	84,9	93,5

Тваринництво. Обсяги виробництва продукції тваринництва зменшилися на **9,6%** (довідково: січень-грудень 2015р. - -6,0%), у тому числі в с/г підприємствах – на **11,0%**, в господарствах населення – на **9,3%**.

Будівництво

Січень-грудень 2016 року. Виконано будівельних робіт на **6065,7 млн.грн.**, збільшення порівняно з січнем-груднем 2015 року на **21,6%** (довідково: січень-грудень 2015р. --19,8%) (по Україні – +13,1%).

За 2016 рік введено в експлуатацію 575,9 тис.м² житла, менше на **8,8%** (довідково: 2015р. - -29,1%) (по Україні – -15,2%).

Інвестиції

2016 рік. В області освоєно **14987,8 млн. грн. капітальних інвестицій**, що на **63,4%** більше 2015 року (довідково: 2015р. - 79,6%) (по Україні – 118,0%).

Станом на 31 грудня 2016 року загальний обсяг прямих іноземних інвестицій (акціонерного капіталу) становив **1331,3 млн.дол.США** (обсяг збільшився на **1,2 млн.дол.США** або на **0,1%** у порівнянні з даними на 1 січня 2016 року) (по Україні – +4,2%).

Зовнішня торгівля товарами та послугами

У 2016 році обсяги експорту та імпорту товарів становили **1517,8 млн.дол.США** та **41,3 млн.дол.США** відповідно. Порівняно із 2015 роком експорт скоротився на 12,1%, імпорт збільшився на 26,4%.

Внутрішня торгівля

Січень-грудень 2016 року. **Оборот роздрібної торгівлі** становив **84,1 млрд.грн.** та збільшився порівняно з січнем-груднем 2015 року на **6,3%** (довідково: січень-грудень 2015р. - -15,8%) (по Україні - +4,0%).

Цінова ситуація

Грудень 2016 року. Індекс споживчих цін (до грудня 2015р.) становив **113,6%** (по Україні –112,4%). **ІСЦ (до попереднього місяця) – 101,0%** (довідково: грудень 2015р. - 100,5%) (по Україні – 100,9%).

Ринок праці

Січень-грудень 2016 року. Середньомісячна зарплата становила **4808 грн.** (7 місце) та збільшилась відносно січня-грудня 2015 року на **23,5%** (довідково: січень-грудень 2015р. – 124,5%) (по Україні – 5183 грн., на – 23,55%).

Індекс реальної заробітної плати становить **108,1%** (довідково: січень-грудень 2015р. – 80,6%) (по Україні – 109,0%).

За грудень 2016р. заробітна плата становила **6535грн.** (3 місце, по Україні – 6475 грн.).

Заборгованість з виплати заробітної плати на 01.01.2017 – 47,9 млн.грн.

(2,7% від загального боргу по країні). Порівняно з початком року - зменшення на 9,5% (-5,0 млн. грн.) **Найбільші боржники:**

ПАТ «Одеський НПЗ» – 30,9 млн.грн. (64,5% від заг. заборгованості);

ПАТ «Чорномортехфлот» – 5,9 млн.грн. (12,4%);

ДП «СКБ «Молнія» – 4,3 млн.грн. (8,9%); ДП «Одеський СНДіПКІ» - 2,3 млн.грн. (4,8%);

Чорноморське ДП «Чоразморилях» - 1,75 млн.грн. (3,65%)

загальний борг 5 підприємств – 45,13 млн. грн. або 94,2% від загальної заборгованості.

Фінанси

На 1 січня 2017 року до Зведеного бюджету надійшло 39,77 млрд.грн. (+6,7млрд.грн., +20,2%), з них до державного – 30,13 млрд.грн. (+ 3,4 млрд.грн., +12,5%), до місцевих – 9,64 млрд.грн. (+3,3 млрд. грн., +52,8%).

Підприємництво

З метою створення доступних та зручних умов для отримання адміністративних послуг, дозвільних документів, запобігання корупції у всіх районах та містах області створені та діють 8 міських, 1 міськрайонний, 25 районних та 1 в Красносільській ОТГ **Центри надання адміністративних послуг.**

На 01.01.2017 до центрів надання адміністративних послуг Одеської області звернулось **459,0 тис. осіб.** За результатами роботи Центрами надання адміністративних послуг області на 01.01.2017 надано **426,4 тис. адміністративних послуг.**

Прийнято звернень щодо отримання документів дозвільного характеру - 13,3тис., з них декларацій – 2,3тис. Надано документів дозвільного характеру - 10,5тис., з них декларацій - 1,8 тис.

Органами реєстрації у 2016 році надано послуг з реєстрації місця проживання – **59,6 тис.,** з зняття – **38,8 тис.**

2. ЦІЛІ ТА ПРІОРИТЕТИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Актуальними завданнями у 2018 році:

Розумне і відкрите управління:

- модернізація системи управління регіоном;
- запровадження електронних послуг та інноваційних моделей комунікації з громадістю.

Розвиток транспортної інфраструктури:

- побудова злітної смуги Одеського аеропорту;
- будівництво та реконструкція автомобільних шляхів;
- підвищення обсягу транспортних перевезень на 20% та надходжень до обласного і місцевого бюджетів.

Розвиток туризму:

- розробка концепції туристичного кластеру;
- створення туристичного порталу області;
- збільшення культурних подій в області;
- збільшення кількості туристів, які відвідують регіон і відповідне підвищення надходжень в обласний та місцеві бюджети.

Конкурентоспроможні агровиробництво і агропереробка:

- перехід від переважно сировинного сільськогосподарського виробництва для створення готових продуктів з високою доданою вартістю (переробка);
- розробка концепції Спеціалізованих агро-кластерів;
- розширення використання інновацій в аграрному секторі.

Залучення інвестицій та розвиток бізнесу:

- збільшення обсягів залучених інвестицій;
- розвиток малого та середнього бізнесу;
- збільшення експорту

Територіальний розвиток, розвиток самоврядування та посилення ролі громад і громадян:

- формування на території області успішних об'єднаних територіальних громад;
- посилення участі громадян у вирішенні місцевих проблем та управлінні громадами;
- підвищення доходів місцевих бюджетів.

Гуманітарна сфера:

- створення в області ефективної системи надання медичної допомоги;
- підвищення якості освіти та розвиток інновацій.

Природокористування та безпека життєдіяльності людини:

- підвищення рівня безпеки в області;
- охорона довкілля та збереження природного потенціалу області;
- підвищення енергоефективності та використання відновлювальних джерел енергії.

3. ПОДАТКОВО-БЮДЖЕТНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Основною метою податково-бюджетної діяльності Одеського регіону на 2018 рік є запровадження дієвого механізму управління бюджетним процесом як складової частини системи управління державними фінансами, сприяння фінансовій підтримці об'єднаних територіальних громад з метою забезпечення їх ефективного функціонування.

Пріоритетні напрямки на 2018 рік:

- ⇒ підвищення фінансової спроможності місцевих бюджетів в умовах впровадження бюджетної децентралізації;
- ⇒ підвищення ролі та відповідальності місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування у розв'язанні актуальних проблем соціально-економічного розвитку міст та районів;
- ⇒ створення умов для зменшення диспропорцій у рівні соціально-економічного розвитку адміністративно-територіальних одиниць;
- ⇒ потреба у поліпшенні результатів господарювання у зв'язку з переорієнтацією ринків збуту продукції реального сектору економіки;
- ⇒ проведення раціональної та ефективної податково-бюджетної політики, дотримання фінансової дисципліни.

Ключові кроки на 2018 рік:

- + сприяння стійкому економічному та соціальному розвитку міст, районів та об'єднаних територіальних громад – *Департамент фінансів облдержадміністрації – протягом року;*
- + - підвищення рівня взаємодії місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування щодо забезпечення збільшення надходжень до місцевих бюджетів – *Департамент фінансів облдержадміністрації – протягом року;*
- + - підвищення рівня бюджетної самостійності місцевих бюджетів – *Департамент фінансів облдержадміністрації – протягом року;*
- + - підвищення мотивації до нарощування дохідної бази місцевих бюджетів – *Департамент фінансів облдержадміністрації – протягом року;*
- + - підвищення ефективності використання бюджетних коштів – *Департамент фінансів облдержадміністрації – протягом року;*
- + - нарощування доходів державного та місцевих бюджетів відповідно до темпів зростання макроекономічних показників області – *Департамент фінансів облдержадміністрації – протягом року;*
- + - мінімізація ризиків ухилення від сплати податків, недопущення зростання недоїмки до місцевих бюджетів, встановлення об'єктивних критеріїв при наданні податкових пільг органами місцевого самоврядування в умовах розширення прав щодо самостійного прийняття ними рішень – *Департамент фінансів облдержадміністрації – протягом року;*
- + - недопущення виникнення кредиторської та дебіторської заборгованості у бюджетній сфері – *Департамент фінансів облдержадміністрації – протягом року.*

Очікувані результати:

- виконання планових надходжень до зведеного бюджету у сумі 50 944,7 млн.грн;

➤ цільове використання бюджетних коштів, забезпечення першочергового фінансування захищених статей видатків бюджету.

➤ За попередніми розрахунками прогноз надходжень на 2018 рік до зведеного бюджету (без власних надходжень бюджетних установ) складає 50 944,7 млн.грн., у тому числі:

- до державного бюджету - 38 030,6 млн.грн.;
- до місцевих бюджетів - 12 914,1 млн.грн., у т.ч:
- загальний фонд – 12 465,8 млн.грн.,
- спеціальний фонд – 448,3 млн.грн.

4. РОЗВИТОК РЕАЛЬНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ

4.1. Транспортна інфраструктура та морегосподарський комплекс

Транспортна система Одеського регіону - важлива складова ринкової інфраструктури, саме вона створює необхідні умови для формування міжнародного, національного та місцевих ринків та сприяє підвищенню ступеня конкурентоспроможності національних підприємств при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності.

Невідкладного вирішення для розвитку транспортної інфраструктури в регіоні потребують питання технічного переоснащення та модернізації об'єктів інфраструктури залізниць, аеропортів та морських портів.

Пріоритетні напрямки на 2018 рік:

- ⇒ забезпечення доступності та підвищення якості транспортних послуг;
- ⇒ інтеграція вітчизняної транспортної системи до європейської та міжнародної транспортних систем;
- ⇒ підвищення ефективності державного управління у галузі транспорту;
- ⇒ розвиток транспортної інфраструктури;
- ⇒ оновлення рухомого складу транспорту;
- ⇒ поліпшення інвестиційного клімату;
- ⇒ забезпечення безпеки транспортних процесів;
- ⇒ підвищення екологічності та енергоефективності транспортних засобів.

Ключові кроки на 2018 рік:

✚ початок будівництва нової злітно-посадкової смуги у Міжнародному аеропорту «Одеса» - *Управління транспортно-комунікаційної інфраструктури облдержадміністрації;*

✚ ремонт та модернізація рухомого складу поїздів, реконструкція залізничних станцій та колій, у т.ч. портових - *Управління транспортно-комунікаційної інфраструктури облдержадміністрації;*

✚ реалізація інвестиційних проектів у морських портах Одеської області, зокрема:

Одеський морський торговельний порт:

✚ розвиток території контейнерного терміналу на Карантинному молу (спеціалізація – перевантаження контейнерів, рослинних олій, тощо. Проектна потужність – 650 тис. TEU) - *Управління транспортно-комунікаційної інфраструктури облдержадміністрації;*

✚ будівництво зернового перевантажувального комплексу Louis Dreyfus і Бруклін - Київ на Андросовському молу (збільшення пропускну здатності на

4 млн.тонн на рік) - Управління транспортно-комунікаційної інфраструктури облдержадміністрації;

Морський торговельний порт «Чорноморськ»:

Початок проведення днопоглиблювальних робіт:

✚ реконструкція операційної акваторії 1-го ковша Сухого лиману - Управління транспортно-комунікаційної інфраструктури облдержадміністрації;

✚ реконструкція підхідного каналу Іллічівської філії ДП «АМПУ» - Управління транспортно-комунікаційної інфраструктури облдержадміністрації;

✚ продовження будівництва об'єкту «Мостовий перехід через Сухий Лиман з підходами в с. Малодолинське на автомобільній дорозі Одеса - Чорноморськ» - Управління транспортно-комунікаційної інфраструктури облдержадміністрації;

✚ розвиток залізнично-поромного комплексу ДП «Морський торговельний порт «Чорноморськ» (згідно Меморандуму про співпрацю щодо спільної експлуатації постійного залізнично-поромного сполучення для розвитку вантажних перевезень за маршрутом ЄС – Україна - Чорне море – Грузія – Азербайджан - Каспійське море - країни Азійського регіону з використанням поромів ПАТ «Укрзалізниця») - Управління транспортно-комунікаційної інфраструктури облдержадміністрації;

Морський торговельний порт «Южний»:

✚ будівництво терміналу потужністю 5 млн.тонн, яке веде компанія «М.В.Карго» Cargill (США). Планується побудувати причал №25 довжиною 403метрів, з глибинами 16 метрів, ємності для одноразового зберігання 224 тис.тонн зерна - Управління транспортно-комунікаційної інфраструктури облдержадміністрації;

Днопоглиблювальні роботи:

✚ реконструкція морського підхідного каналу та внутрішніх водних підходів до глибоководних причалів порту «Южний» - Управління транспортно-комунікаційної інфраструктури облдержадміністрації;

✚ реконструкція водних підходів, маневрових зон та операційних акваторій біля причалів з урахуванням перспективного вантажообігу морського порту «Южний» - Управління транспортно-комунікаційної інфраструктури облдержадміністрації.

Очікувані результати:

➤ зростання обсягів перевезень (відправлень) **вантажів** усіма видами транспорту до 41,0 - 42,0 млн. тонн;

➤ збільшення обсягів перевезень (відправлень) **пасажирів** усіма видами транспорту до 335,0 млн. пас.

4.2. Промисловість

Пріоритетні напрямки на 2018 рік:

⇒ забезпечення стабільного розвитку усіх видів промислової діяльності;

- ⇒ модернізація та технологічне оновлення виробництва на основі впровадження сучасних енерго- та ресурсозберігаючих технологій;
- ⇒ створення готових продуктів з високою часткою доданої вартості зі створенням нових робочих місць;
- ⇒ підвищення якості та конкурентоспроможності продукції, освоєння нових інноваційних видів високотехнологічної продукції;
- ⇒ диверсифікація ринків збуту

Ключові кроки на 2018 рік:

- + модернізація виробництва на основі впровадження новітніх техніки та технологій за рахунок посилення інноваційної складової розвитку галузей промисловості – *Департамент економічної політики та стратегічного планування облдержадміністрації*;
- + активізація роботи із залучення іноземних інвестицій з метою збільшення обсягів виробництва експортоорієнтованої продукції та нарощування виробництва вітчизняних аналогів імпортованих товарів – *Департамент економічної політики та стратегічного планування облдержадміністрації*;
- + підвищення конкурентоспроможності продукції шляхом зниження витрат на її виробництво, впровадження ресурсо- та енергозберігаючих технологій – *Департамент економічної політики та стратегічного планування облдержадміністрації*;
- + приведення стандартів якості та технічних умов у відповідність до вимог і положень ЄС;
- + впровадження заходів із приведення якості продуктів харчування у відповідність до вимог міжнародних стандартів – *Департамент економічної політики та стратегічного планування облдержадміністрації*;
- + сприяння підприємствам промисловості у вирішенні проблемних питань організації виробництва продукції з новим рівнем якості і властивостей на основі використання новітніх технологій та забезпечення позитивної динаміки виробництва продукції – *Департамент економічної політики та стратегічного планування облдержадміністрації*;
- + сприяння популяризації торгових брендів і продукції місцевих товаровиробників та підвищення її якості шляхом проведення виставково-ярмаркової діяльності – *Департамент економічної політики та стратегічного планування облдержадміністрації*.

Очікувані результати:

- приріст промислового виробництва очікується на рівні 2,0 %;
- обсяг реалізованої промислової продукції зросте до 52,6 млрд.грн.

В промисловості **зберігаються позитивні тенденції в частині введення в експлуатацію нових виробничих потужностей**, проведення модернізації та реконструкції технологічних процесів.

Передбачається будівництво нових потужностей **ТОВ «Завод елеваторного обладнання»** Лиманського району, розширення асортименту фармацевтичних препаратів **ТДВ «Інтерхім»**, кабельно-провідникової продукції **ПАТ «Одескабель»**.

Компанією **WilmarInternational Limited** розглядається можливість здійснення додаткових інвестицій у 2018 році в розширення діючих виробництв та будівництво нового сучасного заводу по переробці сої в Лиманському районі області.

Група «Allseeds» продовжить реалізацію другого етапу глобального проекту в порту Южний - будівництво мультифункціонального, орієнтованого на переробку сої, маслозаводу потужністю 5000 тонн на добу. Цей завод за своєю потужністю стане унікальним в Європі олійнодобувним підприємством. На його будівництво і доведення до необхідних параметрів супутньої інфраструктури компанія відводить близько трьох років.

На ***Заплавському цукровому заводі*** Любашівського району розпочата модернізація олійниці з переробки насіння соняшнику, встановлюється лінія другого віджиму, передбачається виробництво соняшникової та кукурудзяної олії.

В перспективі:

- ✓ 2018-2019рр. - реконструкція ТЕС підприємства, яка буде працювати на пеллетах з агропродуктів, створення більше 60 робочих місць;
- ✓ 2019-2020рр. – запуск заводу з виробництва етанолу, інвестор: компанія «Укртепло»; передбачається виробництво до 50 тис.тонн палива на рік та створення до 300 робочих місць.

У 2018 році передбачається завершення проекту "***Сезонний виробничий комплекс по переробці ефіроолійних культур***" на території Гвоздавської сільської ради Любашівського району зі створенням 30 постійних робочих місць та 30 сезонних.

В рамках інвестиційної угоди між Кодимською РДА та ***ТОВ «Грабівський вапняк»*** здійснюватиметься видобуток та первинна обробка вапняку (2 тис. тонн на добу) на території кар'єра в с. Грабове Кодимського району В перспективі планується розпочати виробництво вапна. Загальна сума інвестицій в проект: 9,2 млн.грн.

Підвищення енергоефективності є важливим чинником впливу на енергетичний стан в області, стабільне забезпечення виробництва та населення енергоносіями. В регіоні здійснюють виробничу діяльність з виробництва альтернативних видів електроенергії сонячні електростанції.

В рамках укладеного Меморандуму про співпрацю обласної державної адміністрації з енергетичним холдингом ***KNESS GROUP*** передбачається будівництво і обслуговування сонячних електростанцій в Арцизькому та Окнянському районах Одеської області.

4.3. Агропромисловий комплекс

Пріоритетні напрямки на 2018 рік:

- ⇒ реалізація заходів Регіональної програми розвитку агропромислового комплексу Одещини на 2014-2018 роки;

⇒ раціональне використання природних ресурсів, особливо земель сільськогосподарського призначення, удосконалення структури посівних площ та впровадження у виробництво елементів науково обґрунтованої системи землеробства передової техніки та технологій вирощування сільськогосподарських культур;

⇒ створення нових робочих місць, підвищення рівня життя сільського населення.

Ключові кроки на 2018 рік:

✚ поліпшення ресурсного забезпечення сільськогосподарського виробництва, поповнення парку зернозбиральної техніки – *Управління аграрної політики облдержадміністрації;*

✚ сприяння розвитку зрошуваного землеробства – *Управління аграрної політики облдержадміністрації;*

✚ застосування новітніх технологій вирощування сільськогосподарських культур та впровадження високопродуктивних сортів рослин – *Управління аграрної політики облдержадміністрації;*

✚ стабілізація та розвиток тваринницької галузі області – *Управління аграрної політики облдержадміністрації;*

✚ сприяння організації та розвитку крупнотоварних сільськогосподарських підприємств – *Управління аграрної політики облдержадміністрації;*

✚ забезпечення розвитку інфраструктури аграрного ринку (обслуговуючих кооперативів, оптових ринків сільськогосподарської продукції) – *Управління аграрної політики облдержадміністрації;*

✚ створення сучасної селекційної бази аграрного виробництва – *Управління аграрної політики облдержадміністрації.*

Очікувані результати:

➤ забезпечення виробництва валової продукції рослинництва у всіх категоріях господарств (у цінах 2010 року) на 10,1 млрд.грн.;

➤ забезпечення виробництва валової продукції тваринництва у всіх категоріях господарств (у цінах 2010 року) на 1,9 млрд.грн.;

➤ забезпечення виробництва зерна - в обсязі 4,3 млн. тонн, олійних культур - 958,0 тис.тонн, овоче - баштанних та картоплі – 825 тис. тонн, плодів та ягід - 85 тис.тонн, винограду – 240 тис.тонн, молока – 361,2 тис.тонн, м'яса – 69,5 тис.тонн, яєць – 329,1 млн. штук, що гарантуватиме досягнення науково обґрунтованих норм споживання харчових продуктів та підтримку ефективного експортного потенціалу.

4.4. Будівництво та житлова політика

Основна діяльність будівельної галузі та житлової політики Одеського регіону на 2018 рік спрямована на підвищення ефективності розвитку території області та покращення планування у сфері територіального розвитку згідно державних та регіональних пріоритетів, які визначені Стратегією економічного та соціального розвитку Одеської області до 2020 року.

Пріоритетні напрямки на 2018 рік:

- ⇒ забезпечення всіх адміністративних районів області планувальною документацією;
- ⇒ створення та розвиток функціонування служби містобудівного кадастру регіонального рівня.

Ключові кроки на 2018 рік:

- ✚ надання допомоги бюджетам органів місцевого самоврядування на умовах співфінансування для створення (оновлення) містобудівної документації місцевого рівня – *Управління з питань містобудування та архітектури облдержадміністрації;*
- ✚ створення (оновлення) бази картографічного забезпечення – *Управління з питань містобудування та архітектури облдержадміністрації;*
- ✚ забезпечення реалізації державної політики у сфері містобудування та архітектури на території області – *Управління з питань містобудування та архітектури облдержадміністрації;*
- ✚ проведення аналізу стану містобудування на території області, організація розроблення та затвердження генеральних планів населених пунктів та іншої містобудівної документації відповідно до компетенції – *Управління з питань містобудування та архітектури облдержадміністрації;*
- ✚ координація діяльності суб'єктів містобудування щодо комплексного розвитку територій, забудови населених пунктів на території області, поліпшення їх архітектурного вигляду – *Управління з питань містобудування та архітектури облдержадміністрації;*
- ✚ забезпечення додержання законодавства у сфері містобудування та архітектури, державних стандартів, норм і правил, затвердженої містобудівної документації, здійснення контролю за їх реалізацією – *Управління з питань містобудування та архітектури облдержадміністрації.*

Очікувані результати:

- забезпечення всіх адміністративних районів області схемами планування території (26 районів);
- збільшення питомої ваги адміністративно-територіальних одиниць, які забезпечені містобудівною документацією для проведення комплексної забудови території до 70% населених пунктів області.

4.5. Дорожньо-транспортне господарство

Транспортно-дорожній комплекс регіону (ТДК) є важливою складовою у структурі економіки України. ТДК регіону – це територіальне поєднання взаємопов'язаних видів транспорту, які, взаємодіючи, найповніше задовольняють потреби суспільного господарства і населення в перевезеннях вантажів і пасажирів.

Головними завданнями на 2018 рік для розвитку дорожньо-транспортного господарства області є створення відповідного середовища та необхідних передумов підвищення рівня інвестиційної привабливості області і досягнення суттєвого збільшення вкладання інвестицій в економіку регіону, в тому числі іноземних. Це приведе до збільшення інвестиційної привабливості ТДК регіону та відновлення фінансування розвитку всіх видів транспорту за рахунок як внутрішніх коштів, так і зовнішніх джерел. А також збереження від руйнування та забезпечення належного експлуатаційного стану ділянок територіальних, обласних і районних доріг загального користування, доріг та вулиць комунальної власності в населених пунктах району.

Пріоритетні напрямки на 2018 рік:

⇒ забезпечення розвитку мережі автомобільних доріг, підвищення безпеки руху, швидкості та економічності перевезень пасажирів і вантажів автомобільним транспортом, поліпшення експлуатаційного стану доріг,

⇒ реконструкція і капітальний ремонт автодоріг державного значення з доведенням їх параметрів до нормативних вимог.

Ключові кроки на 2018 рік:

✚ завершення робіт з поточного середнього ремонту автомобільної дороги загального користування державного значення М-15 Одеса — Рені (на м. Бухарест) – *Служба автомобільних доріг в Одеській області;*

✚ будівництво автомобільної дороги в обхід м. Рені на ділянці км 0 + 000 — км 5 + 600 – *Служба автомобільних доріг в Одеській області.*

Очікувані результати:

➤ поліпшення транспортно-експлуатаційного стану вулиць та доріг та приведення їх у відповідність з вимогами нормативних документів;

➤ поліпшення умов транспортного (в т.ч. автобусного) сполучення в населених пунктах;

➤ підвищення ефективності використання бюджетних коштів за рахунок направлення коштів місцевих бюджетів на ремонт доріг загального користування;

➤ залучення небюджетних джерел фінансування - коштів інвесторів для виконання робіт з ремонту вулиць та доріг комунальної власності, доріг загального користування;

➤ зменшення кількості дорожньо-транспортних пригод, особливо з тяжкими наслідками;

➤ забезпечення необхідною та якісною транспортною інфраструктурою існуючих туристичних маршрутів, що сприятиме підвищенню туристичної привабливості району;

➤ зниження транспортних витрат у вартості товарів та послуг;

➤ створення додаткових робочих місць в дорожньому господарстві, в дорожньо - будівельних організаціях, в сфері надання послуг з перевезення пасажирів та вантажів;

➤ забезпечення об'єктів транспортної інфраструктури умовами доступності для усіх категорій населення.

5. МЕХАНІЗМИ РЕГУЛЮВАННЯ

5.1. Управління об'єктами комунальної власності

Відповідно до статті 15 Закону України «Про місцеві державні адміністрації», рішення Одеської обласної ради від 22 вересня 2006 року №73-V «Про майно спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст області, управління якими здійснює обласна рада», розпорядженням голови облдержадміністрації від 21.04.2017 №318/А-2017 «Про покладання управління окремими об'єктами спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст, області на структурні підрозділи обласної державної адміністрації», функції з управління **143 об'єктами** спільної

власності територіальних громад області покладені на відповідні структурні підрозділи обласної державної адміністрації, з них:

1. Департамент охорони здоров'я – 42 об'єкти;
2. Департамент освіти і науки – 40 об'єктів;
3. Управління культури, національностей, релігій та охорони об'єктів культурної спадщини – 32 об'єкти;
4. Департамент соціальної та сімейної політики – 14 об'єктів;
5. Управління молодіжної політики та спорту – 5 об'єктів;
6. Департамент житлово-комунального господарства та енергоефективності – 3 об'єкта;
7. Департамент економічної політики та стратегічного планування - 3 об'єкта;
8. Департамент екології та природних ресурсів – 2 об'єкта;
9. Управління з питань містобудування та архітектури – 1 об'єкт;
10. Департамент фінансів – 1 об'єкт.

Очікувані надходження до обласного бюджету від оренди майна за 2017 рік становить – 9118,7 тис.грн., прогноз на 2018 рік – 9891,1 тис.грн.

Пріоритетні напрямки на 2018 рік:

- ⇒ здійснення обліку майна спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст Одеської області;
- ⇒ здійснення контролю за своєчасною сплатою орендної плати орендодавцями об'єктів комунальної власності;
- ⇒ розроблення та затвердження переліків показників ефективності роботи керівників, використання майна та коштів підприємств, установ і організацій;
- ⇒ підвищення ефективності управління об'єктами комунальної власності.

Ключові кроки на 2018 рік:

- ✚ підвищення рівня наповнення доходної частини обласного бюджету від використання об'єктів спільної власності територіальних громад області – *Управління обласної ради з майнових питань Одеської обласної ради;*
- ✚ сприяння ефективному використанню та збереженню майна комунальної власності – *Управління обласної ради з майнових питань Одеської обласної ради;*
- ✚ погодження річних фінансових та інвестиційних планів, кошторисів, планів асигнувань підприємств, установ і організацій та проведення моніторингу їх фінансової діяльності, з наступним затвердженням заступниками голови облдержадміністрації відповідно до розподілу функціональних повноважень – *Департамент, економічної політики та стратегічного планування та структурні підрозділи облдержадміністрації;*
- ✚ здійснення методичного керівництва з питань діяльності підприємств, установ і організацій – *Департамент, економічної політики та стратегічного планування та структурні підрозділи облдержадміністрації;*
- ✚ контроль за збереженням та ефективністю використання майна, переданого в управління підприємств, установ та організацій - *Департамент, економічної політики та стратегічного планування та структурні підрозділи облдержадміністрації.*

Очікувані результати:

- сприяння ефективному плануванню діяльності підприємств, підвищенню їх рентабельності господарської діяльності;

- створення сприятливих умов для розташування на території області нових підприємств та інших об'єктів;
- підвищення рівня наповнення доходної частини обласного бюджету від використання об'єктів спільної власності територіальних громад області.

5.2. Земельні відносини

Пріоритетні напрямки та ключові кроки на 2018 рік:

- ⇒ проведення земельних торгів з продажу прав оренди земельних ділянок сільськогосподарського призначення державної власності;
- ⇒ проведення робіт з нормативної грошової оцінки земель;
- ⇒ проведення роботи по перегляду договорів оренди земельних ділянок несільськогосподарського призначення державної форми власності, розташованих за межами населених пунктах;
- ⇒ підготовка лотів та проведення земельних торгів з продажу права оренди земельних ділянок несільськогосподарського призначення державної форми власності, розташованих за межами населених пунктах окремими лотами;
- ⇒ проведення робіт з інвентаризації земель;
- ⇒ розроблення проектів землеустрою щодо встановлення (зміни) меж адміністративно-територіальних утворень;
- ⇒ розроблення проектів землеустрою щодо організації і встановлення меж земель водного фонду та водоохоронних зон.

Очікувані результати:

- ✚ забезпечення використання та охорони земель на якісно новому рівні;
- ✚ доповнення та уточнення інформаційної бази державного земельного кадастру, забезпечення умов для оптимального оподаткування;
- ✚ визнання та оновлення меж адміністративно-територіальних утворень, що забезпечить реалізацію територіальної громади з регулювання земельних відносин на даних територіях;
- ✚ врегулювання земельних відносин при передачі землі у власності, спадщину, міні, даруванні, купівлі-продажу земельних ділянок;
- ✚ створення та впорядкування прибережних захисних смуг водних об'єктів, забезпечення екологічної безпеки водних об'єктів, впорядкування режиму використання земельних ділянок, віднесених до прибережних захисних смуг та водоохоронних зон;
- ✚ реалізація на конкурентних засадах (земельних торгах) прав оренди земельних ділянок сільськогосподарського призначення державної власності;
- ✚ збільшення надходження до місцевих бюджетів завдяки укладеним договорам оренди землі за рахунок надходження річної орендної плати за користування земельними ділянками.

6. РИНКОВІ ПЕРЕТВОРЕННЯ ТА ЇХ СОЦІАЛЬНІ НАСЛІДКИ

6.1. Реформування відносин власності

Відповідно до вимог наказу Департаменту економічної політики та стратегічного планування від 07.09.2017 №39/А відділ з питань державного майна, резервного фонду надає інформацію.

В сучасних умовах реформування відбуваються радикальні зміни у відносинах власності та їхньому правовому регулюванні, від якого багато в чому залежить успіх цих реформ. При цьому корінною проблемою у вирішенні цього питання продовжує залишатися реформування державної власності.

Пріоритетні напрямки на 2018 рік:

- ⇒ забезпечення масштабної, прозорої приватизації об'єктів державної власності, оптимізації частки державного сектору економіки;
- ⇒ забезпечення надходження коштів до бюджету від приватизації та оренди державного майна;
- ⇒ підвищення ефективності управління об'єктами державної власності.

Ключові кроки на 2018 рік:

- + забезпечення організації перед приватизаційної підготовки підприємства та здійснення підготовки об'єктів груп В, Г до продажу – *регіональне відділення Фонду державного майна України по Одеській області – протягом року;*
- + проведення моніторингу та контролю за виконанням умов договорів купівлі-продажу - *регіональне відділення Фонду державного майна України по Одеській області – протягом року;*
- + організація управління корпоративними правами держави - *регіональне відділення Фонду державного майна України по Одеській області – протягом року;*
- + робота з єдиними майновими комплексами державних підприємств, переданими до сфери управління державних органів приватизації, у зв'язку з прийняттям рішення про їх приватизацію - *регіональне відділення Фонду державного майна України по Одеській області – протягом року;*
- + організація забезпечення прийняття управлінських рішень стосовно державного майна, що не увійшло до статутних капіталів господарських товариств - *регіональне відділення Фонду державного майна України по Одеській області – протягом року;*
- + організація орендних відносин, супроводження чинних договорів оренди державного майна - *регіональне відділення Фонду державного майна України по Одеській області – протягом року;*
- + організація контролю у сфері орендних відносин - *регіональне відділення Фонду державного майна України по Одеській області – протягом року;*
- + забезпечення надходження до державного бюджету коштів від оренди державного майна та дивідендів, нарахованих на акції (паї, частки) господарських товариств, які є у державній власності, по господарських товариствах, що належать до сфери управління Фонду - *регіональне відділення Фонду державного майна України по Одеській області – протягом року;*
- + захист майнових прав держави у судах, ведення претензійно-позовної роботи щодо стягнення заборгованості з орендної плати та штрафних санкцій, а також повернення об'єктів до державної власності у судовому порядку - *регіональне відділення Фонду державного майна України по Одеській області – протягом року;*

✚ забезпечення в межах, визначених законодавством, виконання функцій організатора продажу нерухомого майна державних унітарних підприємств - *регіональне відділення Фонду державного майна України по Одеській області – протягом року;*

✚ забезпечення в межах, визначених законодавством, виконання функцій організатора продажу нерухомого майна державних унітарних підприємств - *регіональне відділення Фонду державного майна України по Одеській області – протягом року.*

Очікувані результати:

➤ забезпечення надходження коштів від приватизації в межах обсягів, встановлених Законом України «Про Державний бюджет України на 2018 рік» відповідно до встановлених ФДМУ завдань;

➤ ефективне використання об'єктів державної власності, виконання показників з перерахування до Державного бюджету України частини чистого прибутку державними підприємствами;

➤ забезпечення надходження коштів до Державного бюджету України на 2018 рік від оренди державного майна.

6.2. Регуляторна політика та розвиток підприємництва

Пріоритетні напрямки на 2018 рік:

⇒ вдосконалення правового врегулювання господарських та адміністративних відносин між регуляторними органами та суб'єктами господарювання;

⇒ недопущення прийняття економічно недоцільних та неефективних регуляторних актів;

⇒ створення сприятливих умов для розвитку малого та середнього підприємництва, продовження дії Програми розвитку конкурентоспроможності малого та середнього підприємництва в Одеській області на 2017-2020 роки.

Ключові кроки на 2018 рік:

✚ здійснення заходів із відстеження результативності регуляторних актів та розроблення проектів регуляторних актів (відповідно до плану діяльності облдержадміністрації на 2018 рік) – *Департамент економічної політики та стратегічного планування облдержадміністрації, структурні підрозділи облдержадміністрації – протягом року;*

✚ оприлюднення проектів регуляторних актів для отримання зауважень і пропозицій від зацікавлених, проведення їх обговорення під час круглих столів із залученням громадськості – *Департамент економічної політики та стратегічного планування облдержадміністрації – протягом року;*

✚ забезпечення прозорості дій органів влади під час здійснення ними регуляторної політики у сфері господарської діяльності – *структурні підрозділи облдержадміністрації, територіальні органи центральних органів виконавчої влади, міськвиконкоми, райдержадміністрації – протягом року;*

✚ надання компенсації частки відсотків по кредитах суб'єктам малого та середнього підприємництва для реалізації бізнес-проектів у галузях, що відповідають пріоритетним напрямкам Програми розвитку конкурентоспроможності малого та середнього підприємництва в Одеській області на 2017-2020 роки – *Департамент*

економічної політики та стратегічного планування облдержадміністрації – протягом року;

✚ виконання заходів Програми розвитку конкурентоспроможності малого та середнього підприємництва в Одеській області на 2017-2020 роки – Департамент економічної політики та стратегічного планування облдержадміністрації – протягом року;

✚ забезпечення виконання та моніторинг місцевих програм розвитку малого підприємництва – міськвиконкоми, райдержадміністрації – протягом року.

Очікувані результати:

➤ залучення до підприємницької діяльності жителів сільської місцевості, молоді, внутрішньо переміщених осіб, учасників антитерористичної операції та розвиток соціально орієнтованого підприємництва. Зростання кількості фізичних осіб-підприємців на 6000;

➤ забезпечення підтримки розвитку малого та середнього підприємництва в районах, об'єднаних територіальних громадах, у пріоритетних галузях та у галузях, що активно розвиваються. Надання компенсації відсотків по кредитах на реалізацію 50 інвестиційних проектів;

➤ створення єдиного реєстру регуляторних актів райдержадміністрацій та міських рад обласного значення.

6.4. Надання адміністративних послуг

З часу затвердження концептуальних засад державної політики у сфері надання адміністративних послуг, було здійснено низку важливих кроків у напрямі реалізації ключових принципів та завдань розвитку цієї сфери. Так, розпорядженням Кабінету Міністрів України від 01.04.2014 №333-р затверджено Концепцію реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні.

Пріоритетні напрямки на 2018 рік:

⇒ спрощення процедури отримання адміністративних послуг та поліпшення якості їх надання;

⇒ організація надання адміністративних послуг у найкоротший строк та за мінімальної кількості відвідувань суб'єктів звернень;

⇒ внесення змін до існуючих переліків адміністративних послуг, а саме забезпечення надання соціальних, публічних та інших послуг через центри надання адміністративних послуг;

⇒ розроблення офіційного регіонального порталу адміністративних послуг;

⇒ запровадження реєстру територіальних громад області;

⇒ впровадження технологій електронного урядування;

⇒ утворення (будівництво) нових ЦНАП в районах, містах обласного та районного значення, об'єднаних територіальних громадах Одеської області, утворення віддалених робочих місць адміністраторів та облаштування мобільних ЦНАП (за необхідності).

Ключові кроки на 2018 рік:

✚ Забезпечення належних умов для ефективного і в повному обсязі використання громадянами України можливостей і переваг безвізового режиму шляхом придбання та

встановлення до ЦНАП спеціалізованого технічного обладнання з видачі паспорта громадянина України для виїзду за кордон, що містить безконтактний електронний носій – *Департамент економічної політики та стратегічного планування облдержадміністрації, міськвиконкоми, райдержадміністрації, об'єднанні територіальні громади – протягом року.*

✚ Дотримання порядку та строків надання адміністративних послуг – *ЦНАП при райдержадміністраціях, виконкомах рад міст обласного та районного значення, об'єднаних територіальних громадах – протягом року.*

✚ Визначення переліку адміністративних, соціальних та інших публічних послуг, які можуть бути переведені в електронну форму, проведення реінжинірингу порядків надання адміністративних, соціальних та інших публічних послуг в електронну форму з метою їх спрощення та оптимізації, забезпечення інтеграції зазначених послуг до Єдиного державного порталу адміністративних послуг – *Департамент економічної політики та стратегічного планування облдержадміністрації, КП «Обласний інформаційно-аналітичний центр», ЦНАП при райдержадміністраціях, виконкомах рад міст обласного значення, об'єднаних територіальних громадах, МБО «Фонд Східна Європа».*

✚ Запровадження реєстру територіальних громад області – *(Департамент економічної політики та стратегічного планування облдержадміністрації, КП «Обласний інформаційно-аналітичний центр», МБО «Фонд Східна Європа, об'єднанні територіальні громади – протягом року).*

✚ Максимальне наближення послуг до громадян шляхом утворення ЦНАП в об'єднаних територіальних громадах – *(Департамент економічної політики та стратегічного планування облдержадміністрації, об'єднанні територіальні громади – протягом року).*

✚ Будівництво сучасних ЦНАП на території області – *(Департамент економічної політики та стратегічного планування облдержадміністрації, Департамент фінансів облдержадміністрації, райдержадміністрації, міськвиконкоми, об'єднанні територіальні громади – протягом року).*

✚ Організація навчання та підвищення кваліфікації адміністраторів, проведення семінарів-тренінгів для працівників ЦНАП із відповідної тематики – *(Департамент економічної політики та стратегічного планування облдержадміністрації, МБО «Фонд Східна Європа», ОРІДУ НАДУ при Президентові України).*

Очікувані результати:

- збільшення кількості наданих адміністративних послуг через ЦНАП;
- збільшення кількості утворених ЦНАП в районах та об'єднаних територіальних громадах шляхом будівництва або розміщення ЦНАП вже в існуючих приміщеннях;
- ступінь впровадження електронних сервісів у ЦНАП – 30%.

7. ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ТА ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА

Пріоритетні напрямки на 2018 рік:

- ⇒ сприяння просуванню продукції місцевих підприємств-виробників та постачальників послуг на нові перспективні ринки ЄС, Азії, інших країн світу та поверненню на втрачені ринки збуту;

- ⇒ співпраця з профільними асоціаціями і об'єднаннями щодо підвищення рівня експортного потенціалу підприємств-виробників та сільгоспвиробників області та активного просування виробленої продукції на зовнішні ринки;
- ⇒ проведення роботи щодо залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги;
- ⇒ сприяння орієнтації експорту товарів місцевих виробників на привабливі з точки зору конкурентоспроможності закордонні ринки збуту;
- ⇒ залучення суб'єктів господарювання до участі у заходах з презентації економічного та інвестиційного потенціалу області в рамках міжнародних та національних виставково-ярмаркових заходів;
- ⇒ сприяння організації та проведенню бізнес-форумів, ділових зустрічей, семінарів, круглих столів за участю представників ділових кіл зарубіжних країн спрямованих на поширення інформації щодо експортного потенціалу області;
- ⇒ надання інформаційної підтримки підприємствам-експортерам в розширенні їхньої присутності на міжнародних торговельних ринках та в пошуку бізнес-партнерів за кордоном;
- ⇒ супровід і підтримка в реалізації інвестиційних проектів, спрямованих на розбудову інженерно-транспортної, туристичної інфраструктури, агропромислового комплексу, енергоефективності та впровадження сучасних технологій;
- ⇒ супровід діяльності в рамках спільного Проекту Європейського Союзу та Програми розвитку ООН «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду», що фінансується Європейською Комісією в рамках програми технічної допомоги ЄС, що співфінансується і впроваджується Програмою розвитку ООН в Україні;
- ⇒ сприяння організації та проведенню бізнес-форумів, ділових зустрічей, семінарів, круглих столів та інших іміджевих заходів з питань інвестиційної діяльності;
- ⇒ сприяння державно-приватного діалогу з метою створення комфортного середовища для розвитку приватного сектора та економічного зростання;
- ⇒ надання сприяння щодо реалізації інвестиційних проектів у рамках державно-приватного партнерства та здійснення моніторингу стану їх реалізації;
- ⇒ підтримка іноземних та вітчизняних інвесторів в процесі підготовки та реалізації інвестиційних проектів, зокрема в частині надання методично-консультативної допомоги відповідно до законодавства України;
- ⇒ надання допомоги місцевим підприємствам в пошуку іноземних партнерів, нових ринків збуту;
- ⇒ залучення коштів міжнародних фінансових організацій в інвестиційні проекти з розвитку області;

⇒ реалізація проектів міжнародної технічної допомоги; покращення інституційної спроможності місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування щодо розробки та реалізації проектів міжнародної технічної допомоги;

⇒ реалізація спільних проектів з регіонами іноземних держав в рамках транскордонного та прикордонного співробітництва.

Ключові кроки на 2018 рік:

✚ співробітництво в рамках Асоціації транскордонного співробітництва «Єврорегіон Нижній Дунай» - *Управління інвестицій, міжнародного та міжрегіонального співробітництва облдержадміністрації,*

✚ погодження центральними органами виконавчої влади та надання пропозицій щодо пріоритетних проектів, які пропонується для реалізації від Української сторони в рамках Стратегії Європейського Союзу для Дунайського на території Одеської області - *Управління інвестицій, міжнародного та міжрегіонального співробітництва облдержадміністрації,*

✚ проведення міжнародного інвестиційного форуму - *Управління інвестицій, міжнародного та міжрегіонального співробітництва облдержадміністрації.*

Очікувані результати:

➤ темп росту експорту у структурі зовнішньоторговельного обороту за підсумками року складе 100,2 %;

➤ темп росту зовнішньоторговельного обороту товарами і послугами становитиме 100,2 - 100,1%;

➤ темп зростання обсягу прямих іноземних інвестицій в економіку області (за наростаючим підсумком) прогнозується на рівні 100,7 % (до початку року);

➤ ефективне використання можливостей спільного розвитку прикордонних регіонів;

➤ розширення ринків збуту продукції місцевих товаровиробників.

8. ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ЕНЕРГОЕФЕКТИВНІСТЬ

Україна, яка споживає у загальному балансі більше 60–70 % імпортованих енергоресурсів, є однією з енергозалежних країн Європи. І цьому сприяє не тільки їх відсутність, а й неефективне використання, що загрожує національним інтересам та національній безпеці країни. Тому вирішення питань енергозбереження та енергоефективності в регіонах є одним з першочергових в умовах енергетичної кризи в країні.

Основними заходами на 2018 рік з енергоефективності та енергозбереження в Одеському регіоні є забезпечення ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів у бюджетній сфері області, сфері тепlopостачання та надання комунальних послуг, скорочення бюджетних витрат на використання енергоресурсів, удосконалення системи енергоменеджменту, підвищення культури енергоспоживання.

Пріоритетні напрямки на 2018 рік:

- ⇒ скорочення витрат на використання енергоресурсів;
- ⇒ стимулювання виробництва енергії з відновлювальних джерел;
- ⇒ створення та забезпечення функціонування системи енергоменеджменту в установах та закладах бюджетної та соціальної сфери області;
- ⇒ впровадження енергозберігаючих заходів та енергоефективного обладнання;
- ⇒ відшкодування частини кредитних коштів, залучених ОСББ, ЖБК та фізичними особами на впровадження заходів з енергозбереження, реконструкції та модернізації будинків та житлових приміщень;
- ⇒ розробка механізмів комплексного використання паливно-енергетичних ресурсів;
- ⇒ оптимізації використання підприємствами теплоенергетики паливно-енергетичних ресурсів, зокрема збільшення частки нетрадиційних і відновлюваних джерел енергії за рахунок установлення теплових насосних установок, використання біопалива для вироблення теплової, електричної та сонячної енергії для потреб тепlopостачання, переоснащення котелень з метою переведення на тверде паливо;
- ⇒ підвищення мотивації до створення нових об'єднань співвласників багатоквартирних будинків.

Ключові кроки на 2018 рік:

- ✚ споживання місцевих видів палива (відходи деревини, солома, пелети та інше) - Департамент житлово-комунального господарства та енергоефективності облдержадміністрації;
- ✚ проведення робіт з модернізації та реконструкції котелень - Департамент житлово-комунального господарства та енергоефективності облдержадміністрації;
- ✚ проведення енергомоніторингу комунальних установ - Департамент житлово-комунального господарства та енергоефективності облдержадміністрації;
- ✚ нарощування обсягів виробництва та споживання енергії, виробленої з альтернативних джерел - Департамент житлово-комунального господарства та енергоефективності облдержадміністрації;

✚ проведення інформаційно-просвітницьких кампаній з популяризації заходів з енергозбереження - *Департамент житлово-комунального господарства та енергоефективності облдержадміністрації*;

✚ реалізації інвестиційних та інноваційних проектів, спрямованих на модернізацію технологічного обладнання та здійснення заходів із заміщення природного газу альтернативними видами палива - *Департамент житлово-комунального господарства та енергоефективності облдержадміністрації*;

✚ стимулювання населення до економії споживаних ресурсів за рахунок оплати за фактичним споживанням - *Департамент житлово-комунального господарства та енергоефективності облдержадміністрації*.

Очікувані результати:

- створенню умов для залучення вітчизняних та іноземних інвестицій для здійснення енергозберігаючих та енергоефективних проектів/заходів;
- впровадження технічних та організаційних заходів щодо зниження витрат бюджету на енергоносії;
- впровадження системи стимулювання ощадного використання енергоресурсів на всіх рівнях;
- зниження енергоємності виробництва теплової енергії, зменшення обсягу втрат енергоресурсів під час її транспортування та постачання за рахунок заміни і модернізації котлів, установлення блочно-модульних котелень, утилізаторів тепла вихідних газів, індивідуальних теплових пунктів, заміни аварійних і ветхих теплових мереж.

9. СОЦІАЛЬНА СФЕРА

9.1. Зайнятість населення та ринок праці

Основне завдання регіональної політики на 2018 рік для розвитку сфери зайнятості — це сприяти працевлаштуванню та раціональній суспільно-корисній зайнятості працездатного населення і запобігання масовому безробіттю шляхом здійснення активної політики на ринку праці та подання соціальної та матеріальної підтримки громадянам, що потребують соціального захисту.

Пріоритетні напрямки на 2018 рік:

- ⇒ розширення сфери застосування праці та стимулювання заінтересованості роботодавців у створенні нових робочих місць;
- ⇒ підвищення професійного рівня та конкурентоспроможності економічно активного населення;
- ⇒ підвищення мобільності робочої сили на ринку праці та удосконалення регулювання трудової міграції;
- ⇒ сприяння зайнятості громадян, які потребують соціального захисту і не здатні на рівних умовах конкурувати на ринку праці;
- ⇒ сприяння зайнятості громадян, які переміщуються з тимчасово окупованої території та районів проведення антитерористичної операції та демобілізованих військовослужбовців учасників антитерористичної операції;
- ⇒ задоволення потреб клієнтів служби зайнятості шляхом індивідуального підходу до кожного шукача та роботодавця з метою зменшення дисбалансу між

попитом та пропозицією робочої сили на ринку праці та підвищення рівня зайнятості;

- ⇒ спрямування зусиль фахівців з профорієнтації на підвищення мотивації громадян до роботи, в т. ч. осіб, які потребують додаткових державних гарантій щодо працевлаштування, а також осіб з обмеженими фізичними можливостями, які бажають працевлаштуватися за професіями актуальними на ринку праці з урахуванням їх особистих здібностей та схильностей; сприяти свідомому підходу безробітних до вибору професії;
- ⇒ організація інформаційно-роз'яснювальної роботи з внутрішньо переміщеними особами та демобілізованими військовослужбовцями, які брали участь в АТО з метою з соціальної адаптації, психологічної підтримки та якнайшвидшого повернення до повноцінної трудової зайнятості;
- ⇒ розширення обсягів професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації за сучасними технологіями на базі Одеського центру професійно-технічної освіти державної служби зайнятості;
- ⇒ нарощування обсягів професійного навчання безробітних під конкретне замовлення роботодавців та за професіями, що передбачають в подальшому самозайнятість або підприємництво, особливо мешканців сільської місцевості з урахуванням обмежених можливостей працевлаштування на вільні та новостворені робочі місця на селі;
- ⇒ збільшення фінансування організації громадських робіт за рахунок коштів місцевих бюджетів до обсягів фінансування з Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття.

Ключові кроки на 2018 рік:

- ✚ забезпечити надання шукачам роботи своєчасних та якісних послуг, спрямованих на прискорення їх працевлаштування – *Одеський обласний центр зайнятості*;
- ✚ консолідація спільних зусиль всіх державних та недержавних структур та організацій як громадських, так і волонтерських, з метою сприяння надання всебічних, повноцінних, якісних та своєчасних послуг внутрішньо переміщеним особам та демобілізованим військовослужбовцям, які брали участь в АТО – *Одеський обласний центр зайнятості*;
- ✚ забезпечити підвищення професійної якості робочої сили та її мобільності на ринку праці шляхом організації професійного навчання, орієнтованого на задоволення поточних та перспективних потреб роботодавців, з максимальним використанням навчальної бази Одеського центру професійно-технічної освіти державної служби зайнятості – *Одеський обласний центр зайнятості* ;
- ✚ забезпечити підвищення якості надання послуг роботодавцям, в т.ч. заохочення роботодавців, які зберігають діючі та створюють нові робочі місця насамперед для громадян, які недостатньо конкурентоспроможні на ринку праці – *Одеський обласний центр зайнятості*;
- ✚ - утворення в усіх сферах економічної діяльності 25,0 тис. робочих місць - *Департамент соціальної та сімейної політики облдержадміністрації*;

✚ - працевлаштування на вільні та новостворені робочі місця за сприяння Державної служби зайнятості 24,1 тис. зареєстрованих безробітних - Департамент соціальної та сімейної політики облдержадміністрації;

✚ направлення на професійну підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації за сприяння державної служби зайнятості 5,5 тис. осіб - Департамент соціальної та сімейної політики облдержадміністрації;

✚ - залучення до участі у громадських та тимчасових роботах 8,5 тис. осіб - Департамент соціальної та сімейної політики облдержадміністрації.

Очікувані результати:

- кількість населення, зайнятого економічною діяльністю, збільшиться до 995,0 тис. осіб, рівень зайнятості – до 56,2 відсотка;
- кількість безробітного населення зменшиться до 68,0 тис. осіб, рівень безробіття становитиме 6,9 відсотка;
- рівень зареєстрованого безробіття очікується на рівні 2017 року і становитиме 0,9 відсотка;
- забезпечення на базі Одеського центру професійно-технічної освіти ДСЗ професійну підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації 5,5 тис. безробітних;
- за рахунок зміни акцентів у профнавчанні з урахуванням зростання попиту на робочу силу збільшення обсягів індивідуального навчання на виробництві, що забезпечить працевлаштування безробітних після завершення профнавчання на рівні не менше 90%;
- тимчасова фінансова підтримка у період пошуку роботи 8,5 тис. осіб, а також можливе подальше працевлаштування на ці робочі місця на постійній основі;
- за рахунок коштів ФЗДССУВБ та місцевих бюджетів прогнозується залучення до громадських робіт 1,9 тис. осіб;
- за допомогою індивідуальних підходів до вирішення проблем працевлаштування та комплектування робочих місць досягнення зменшення терміну працевлаштування та періоду укомплектування вакансій.

9.2. Грошові доходи населення та заробітна плата

Пріоритетні напрямки на 2018 рік:

⇒ Основними пріоритетними напрямками розвитку області у 2018 році, як і в минулі роки, буде підвищення середньомісячної заробітної плати в області до загальноукраїнського рівня та погашення заборгованості із заробітної плати.

Ключові кроки на 2018 рік:

Для врегулювання питання погашення заборгованості із заробітної плати необхідно:

✚ чітко розмежувати відповідальність за наявність заборгованості із заробітної плати на підприємствах державного сектору економіки між міністерствами та відомствами, що здійснюють координацію роботи підприємств – боржників, та обласною державною адміністрацією, а також

підвищити відповідальність міністерств, відомств за несвоєчасні розрахунки з підприємствами за виконані (за їх замовленням) роботи;

✚ відмінити мораторій на проведення перевірок підприємств, установ, організацій тощо, де виникає заборгованість із заробітної плати.

9.3. Соціальне забезпечення

Пріоритетні напрямки на 2018 рік:

⇒ Основним пріоритетним напрямом буде забезпечення гарантованого рівня та якості життя, соціального захисту малозабезпечених, пільгових верств населення, учасників антитерористичної операції та внутрішньо переміщених осіб.

Очікувані результати:

- своєчасне надання цільової адресної допомоги малозабезпеченим верствам населення області та сім'ям, які опинилися у скрутних життєвих обставинах;
- своєчасне надання одноразової додаткової адресної матеріальної допомоги багатодітним сім'ям, які виховують п'ять і більше неповнолітніх дітей (у віці до 16 років);
- своєчасне надання щоквартальної підтримки сім'ям, які виховують дітей з розумовою відсталістю;
- своєчасне надання щомісячних довічних стипендій громадянам віком старше 100 років;
- своєчасне надання щомісячних стипендій інвалідам війни та учасникам бойових дій Другої світової війни;
- своєчасне надання щомісячної допомоги сім'ям загиблих (померлих) військових, які брали участь в бойових діях у Республіці Афганістан та інших країнах;
- своєчасне одноразової допомоги до Дня Перемоги інвалідам війни та учасникам бойових дій Другої світової війни та жертвам нацистських переслідувань;
- своєчасне надання одноразової допомоги до Дня Перемоги учасникам війни Другої світової війни;
- своєчасне надання одноразової матеріальної допомоги колишнім політв'язням і репресованим;
- своєчасне надання щомісячної матеріальної допомоги інвалідам війни, учасникам бойових дій-інвалідам 1 групи загального захворювання у Республіці Афганістан та бойових дій на території інших країн;
- своєчасне надання щомісячної цільової адресної допомоги громадянам Одеської області (крім мешканців м. Одеса), постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи 1 категорії 1 групи інвалідності на придбання ліків.
- своєчасне надання матеріальної допомоги на оздоровлення в санаторіях Одещини осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи 1 та

2 категорії, ветеранів війни, інвалідів загального захворювання, дітей інвалідів та інвалідів з дитинства у супроводі одного з батьків (за необхідності);

➤ забезпечення житлом осіб, які перемістилися з тимчасово окупованих територій та районів проведення антитерористичної операції на Сході України передбачається в с. Степове Роздільнянського району реконструкція гуртожитку під Центр соціального житла на 750-900 осіб (введення в експлуатацію I корпусу на 300 осіб).

9.4. Пенсійне забезпечення

Найголовнішим завданням на 2018 рік для місцевих та центральних органів виконавчої влади - є забезпечення у Пенсійному фонді європейських стандартів функціонування та надання послуг, зміцнення фінансової стабільності, підвищення прозорості діяльності, оптимізації рівня адміністративних видатків.

Пріоритетні напрямки на 2018 рік:

⇒ підвищення продуктивності та якості обслуговування в сфері пенсійного забезпечення;

⇒ вдосконалення системи управління фінансовими ресурсами Пенсійного фонду;

⇒ впровадження сучасних технологій адміністрування пенсійної системи, зміцнення та модернізації її інформаційних ресурсів та технічної бази, підвищення ефективності системи управління, перехід на електронний документообіг;

⇒ підвищення рівня довіри населення до Пенсійного фонду та його службових осіб.

Ключові кроки на 2018 рік:

✚ поліпшення якості обслуговування громадян – *Головне управління Пенсійного фонду України в Одеській області;*

✚ зміцнення фінансової стабільності пенсійної системи – *Головне управління Пенсійного фонду України в Одеській області ;*

✚ впровадження електронних технологій – *Головне управління Пенсійного фонду України в Одеській області;*

✚ автоматизація управління та контролю – *Головне управління Пенсійного фонду України в Одеській області ;*

✚ розвиток інформаційних ресурсів із заохоченням до запровадження інноваційних технологій – *Головне управління Пенсійного фонду України в Одеській області ;*

✚ кадровий розвиток пенсійної системи – *Головне управління Пенсійного фонду України в Одеській області;*

✚ забезпечення прозорості та відкритості діяльності Пенсійного фонду, більш активне залучення громадськості до вирішення питань формування та реалізації державної політики з питань пенсійного забезпечення та ведення обліку осіб, які підлягають загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню – *Головне управління Пенсійного фонду України в Одеській області.*

9.5. Житлово-комунальне господарство

Пріоритетні напрямки на 2018 рік:

- ⇒ забезпечення населення якісною питною водою;
- ⇒ відновлення систем питного водопостачання, які перебувають у неробочому стані;
- ⇒ першочергове будівництво та реконструкція централізованих систем питного водопостачання та водовідведення в сільських населених пунктах області, у тому числі Кілійського, Татарбунарського, Дністровського, Суворовського групових водопроводів;
- ⇒ реконструкція та розширення водопровідно-каналізаційних споруд міст та селищ області;
- ⇒ модернізація та переоснащення існуючих систем питного водопостачання та водовідведення із застосуванням енергозберігаючих технологій та обладнання;
- ⇒ впровадження компактних установок доочищення питної води в населених пунктах де для питних потреб використовується підземна вода некондиційної якості;
- ⇒ розширення використання підземних вод для питного водопостачання населення та створення резервних джерел водопостачання населених пунктів на випадок надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру;
- ⇒ проведення науково-технічних конференцій та нарад з питань впровадження сучасних технологій та обладнання на об'єктах водопостачання та водовідведення області.

Ключові кроки на 2018 рік:

- ✚ створити сприятливі умови для залучення інвестиційних ресурсів з метою технічного переоснащення систем питного водопостачання та водовідведення – *Департамент житлово-комунального господарства та енергоефективності облдержадміністрації*;
- ✚ реконструкція системи водопостачання та водовідведення Одеської області – *Департамент житлово-комунального господарства та енергоефективності облдержадміністрації*;
- ✚ матеріально-технічний розвиток водопровідно-каналізаційного господарства міст, селищ та сіл області – *Департамент житлово-комунального господарства та енергоефективності облдержадміністрації*;
- ✚ проведення науково-технічних конференцій та нарад з питань впровадження сучасних технологій та обладнання на об'єктах водопостачання та водовідведення області – *Департамент житлово-комунального господарства та енергоефективності облдержадміністрації*.

Очікувані результати:

- ремонт та реконструкція водопровідних та каналізаційних мереж;
- ремонт та реконструкція водопровідних та каналізаційних насосних станцій;
- будівництво артезіанських свердловин для питного водопостачання;
- ремонт та реконструкція водонапірних башт;

- встановлення систем доочищення питної води.

10. ГУМАНІТАРНА СФЕРА

10.1. Охорона здоров'я

Пріоритетні напрямки на 2018 рік:

- ⇒ здійснити вимоги щодо реформування первинної медичної допомоги шляхом впровадження моделі національного медичного страхування;
- ⇒ продовжити роботу щодо створення на території регіону госпітальних округів з метою підвищення доступності спеціалізованої медичної допомоги та її якості для населення області на усіх рівнях її надання, особливо в сільській місцевості;
- ⇒ продовжити подальше удосконалення роботи єдиної системи екстреної медичної допомоги, укомплектування спеціалістами бригад ШМД у відповідності до встановлених нормативів, забезпечення їх матеріально-технічним оснащенням;
- ⇒ продовжити роботу щодо створення та розвитку паліативної та госпісної допомоги населенню області.

Ключові кроки на 2018 рік:

- ✚ Рішеннями місцевих рад бюджетні медичні заклади перетворити на комунальні неприбуткові підприємства.
- ✚ Продовжити оптимізацію мережі закладів охорони здоров'я області та ліжкового фонду згідно постанови Кабінету Міністрів України від 25.11.2015 №1024 «Про затвердження нормативу забезпечення стаціонарними ліжками у розрахунку на 10 тисяч населення» та перехід, при прийнятті необхідних нормативних документів, на фінансування не за кількістю ліжок, а за об'ємами та якістю наданої медичної допомоги;
- ✚ Запровадити оптимізацію адміністративно-господарських процесів в закладах охорони здоров'я шляхом створення медичних об'єднань за порідненими профілями (інфекційні, неінфекційні, соціально-значимими хвороби) з метою більш раціонального використання фінансових ресурсів.
- ✚ Продовжити удосконалення діяльності інституту сімейного лікаря на основі зміцнення ролі первинної медичної допомоги; розширення мережі лікарських амбулаторій у містах області (у сільській місцевості при можливості) шляхом створення їх у структурі житлових комплексів; забезпечення штатних посад спеціалістів загальної практики/сімейної медицини лікарями відповідного профілю на конкурсній основі.
- ✚ Проводити щоквартальний моніторинг діяльності Центрів первинної медико-санітарної допомоги, як юридично самостійних закладів, на усіх адміністративних територіях області та усіх видів підпорядкованості (приватні установи загальної практики) тощо.
- ✚ Закінчити створення єдиної оперативної диспетчерської для підвищення ефективності роботи служби екстреної медичної допомоги.

Очікувані результати:

- загальний коефіцієнт смертності на 1 тис. осіб наявного населення – 14,2 (Україна – 14,7), рівень зниження – 1,5 %;

- середня очікувана тривалість життя при народженні (років) – 70,4 (Україна: жінки – 76,37; чоловіки – 66,25), що складає покращання показника на 0,1 %;
- кількість живонароджених на 1 тисячу осіб наявного населення (проміле) – 10,8 (Україна – 10,8), покращання показника на 1,8 %.
- планова ємність амбулаторно-поліклінічних закладів на 10 тис.населення (тисяч відвідувань за зміну) – 195,7, без змін;
- кількість хворих з вперше у житті встановленим діагнозом активного туберкульозу на 100 тис.осіб населення – 79,1, покращання показника на 1,2 %.

10.2. Освіта

Основне завдання області на 2018 рік спрямоване на формування доступної та якісної системи регіональної освіти і виховання, що відповідає вимогам суспільства та динамічно розвивається, її інтеграції в європейський і світовий освітній простір, підвищення компетентності та кваліфікації педагогічних кадрів шляхом реалізації пріоритетних напрямів розвитку освіти в області.

Пріоритетні напрямки на 2018 рік:

- ⇒ ліквідувати відмінність рівня освіти в містах та сільській та місцевості;
- ⇒ охоплення освітніми послугами дітей з особливими освітніми потребами;
- ⇒ оновлення сучасною комп'ютерною технікою класів, а також предметних кабінетів навчальних закладів районів та міст області;
- ⇒ удосконалення навчально-методичного та ресурсного забезпечення вивчення мов національних меншин,
- ⇒ поповнення бібліотечних фондів загальноосвітніх навчальних закладів;
- ⇒ поповнення складу кваліфікованих педагогічних кадрів;
- ⇒ удосконалення системи неперервного підвищення кваліфікації викладачів;
- ⇒ збереження енергетичних ресурсів, зокрема здійснення постійного контролю за встановленням (заміною) лічильного обладнання в установах і закладах освіти, заміною вікон на металопластикові енергоефективні, здійснення модернізації котелень (газозаміщення, переведення котелень на альтернативні види палива тощо);
- ⇒ модернізація професійно-технічної освіти.

Ключові кроки на 2018 рік:

- ✚ продовження роботи щодо формування оптимальної мережі загальноосвітніх навчальних закладів та створення опорних навчальних закладів, у тому числі в межах територіальних громад - *Департамент освіти і науки облдержадміністрації;*
- ✚ контроль за обов'язковим здобуттям усіма дітьми і молоддю повної загальної середньої освіти в обсягах, визначених державними стандартами загальної середньої освіти - *Департамент освіти і науки облдержадміністрації;*
- ✚ забезпечення рівним доступом до освіти дітей з особливими освітніми потребами, створення безбар'єрного освітнього середовища - *Департамент освіти і науки облдержадміністрації;*

✚ впровадження інклюзивної та інтегрованої форми навчання, захист прав та інтересів дітей, які потребують підтримки з боку держави - *Департамент освіти і науки облдержадміністрації;*

✚ реалізація проекту «Нова українська школа» в перших класах загальноосвітніх навчальних закладів області - *Департамент освіти і науки облдержадміністрації;*

✚ збереження мережі позашкільних навчальних закладів та збільшення охоплення дітей позашкільною освітою - *Департамент освіти і науки облдержадміністрації;*

✚ розширення мережі дошкільних навчальних закладів приватної форми власності - *Департамент освіти і науки облдержадміністрації;*

✚ впровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, що забезпечують удосконалення навчально-виховного процесу, доступність та ефективність освіти - *Департамент освіти і науки облдержадміністрації;*

✚ покращення матеріально-технічного забезпечення загальноосвітніх навчальних закладів, зокрема, оснащення кабінетами фізики, хімії, біології, географії, математики, навчальними комп'ютерними комплексами з мультимедійними засобами навчання - *Департамент освіти і науки облдержадміністрації;*

✚ реалізація проекту дистанційної освіти «Be smart» та освітньої платформи «Osvita-Online» для онлайн-підготовки дітей до державної підсумкової атестації та зовнішнього незалежного оцінювання - *Департамент освіти і науки облдержадміністрації;*

✚ придбання шкільних автобусів у тому числі для перевезення дітей з особливими освітніми потребами для забезпечення пільгового проїзду учнів, вихованців та педагогічних працівників сільської місцевості до місця навчання і додому - *Департамент освіти і науки облдержадміністрації;*

✚ відновлення раніше закритих та будівництво нових дошкільних навчальних закладів, створення навчально-виховних комплексів, відкриття додаткових груп при функціонуючих садочках для подолання черги у дошкільних навчальних закладах - *Департамент освіти і науки облдержадміністрації;*

✚ розширення мережі дошкільних навчальних закладів з інклюзивною формою навчання - *Департамент освіти і науки облдержадміністрації;*

✚ проведення реформування закладів освіти інтернатного типу обласного підпорядкування - *Департамент освіти і науки облдержадміністрації;*

✚ створення інклюзивно-ресурсних центрів - *Департамент освіти і науки облдержадміністрації;*

✚ реорганізація психолого-медико-педагогічних консультацій - *Департамент освіти і науки облдержадміністрації;*

✚ реалізація проекту по створенню у 10 школах області Нового освітнього простору - *Департамент освіти і науки облдержадміністрації;*

✚ проведення реконструкції, капітального ремонту будівель і споруд комунальних закладів освіти обласного підпорядкування - *Департамент освіти і науки облдержадміністрації;*

✚ запровадження нових програм літнього оздоровлення та освіти школярів - *Департамент освіти і науки облдержадміністрації;*

✚ реалізація проекту «Нове покоління вчителів для української школи» на базі 3 вищих комунальних навчальних закладів області, перепідготовка педагогічних

працівників шляхом неформальної та інформальної освіти - *Департамент освіти і науки облдержадміністрації;*

✚ створення навчально-практичних центрів галузевого спрямування на базі професійно-технічних навчальних закладів - *Департамент освіти і науки облдержадміністрації;*

✚ удосконалення мережі та модернізація професійно-технічної освіти - *Департамент освіти і науки облдержадміністрації;*

✚ створення умов для забезпечення потреб суспільства, ринку праці у кваліфікованих кадрах - *Департамент освіти і науки облдержадміністрації;*

✚ налагодження співпраці професійно-технічних навчальних закладів із замовниками робітничих кадрів та фахівців - *Департамент освіти і науки облдержадміністрації.*

Очікувані результати:

- збільшення кількості місць у дошкільних навчальних закладах області (до 2000 місць) шляхом реконструкції, відновлення діяльності, будівництва дошкільних установ;
- оптимізація мережі загальноосвітніх навчальних закладів, створення
- опорних шкіл;
- охоплення всеобучем дітей шкільного віку на рівні не менше 99,9% від їх загальної кількості;
- підвищення якості освіти;
- забезпечення рівним доступом до освіти дітей з особливими освітніми потребами;
- покращення матеріально-технічного забезпечення навчальних кабінетів загальноосвітніх навчальних закладів області;
- збільшення чисельності учнів, які братимуть участь у програмах літнього оздоровлення та освіти школярів;
- збільшення показника охоплення дітей позашкільною освітою;
- 100% забезпечення підвезення учнів та педагогічних працівників до місць навчання і додому;
- 100% забезпечення педагогічними кадрами закладів і установ освіти;
- створення інклюзивно-ресурсних центрів;
- забезпечення регіонального ринку праці кваліфікованими робітниками відповідно до потреб;
- реорганізація мережі професійно-технічних навчальних закладів області, відкриття 2 навчально-практичних центрів галузевого спрямування;
- забезпечення виконання регіонального замовлення на підготовку робітничих кадрів.

10.3. Підтримка сім'ї, дітей та молоді

У наступному році основні завдання регіональної політики підтримки сім'ї, дітей та молоді орієнтовані на здійснення комплексних заходів щодо формування ціннісної орієнтації населення на сімейний спосіб життя, відродження національних традицій багатодітності, всебічну підтримку і розвиток сімей з дітьми, протидія асоціальним проявам у функціонуванні сім'ї та в молодіжному середовищі, сприяння соціальному становленню молоді.

Пріоритетні напрямки на 2018 рік:

- ⇒ формування громадянської позиції і національно-патріотичне виховання - здійснення заходів, спрямованих на відродження національно-патріотичного виховання, утвердження громадянської свідомості і активної життєвої позиції молоді;
- ⇒ здоровий спосіб життя молоді - здійснення заходів, спрямованих на популяризацію та утвердження здорового і безпечного способу життя та культури здоров'я серед молоді;
- ⇒ розвиток неформальної освіти - здійснення заходів, спрямованих на набуття молодими людьми знань, навичок та інших компетентностей поза системою освіти, зокрема шляхом участі у волонтерській діяльності;
- ⇒ зайнятість молоді - створення умов та здійснення заходів, спрямованих на працевлаштування молоді (забезпечення первинної і вторинної зайнятості та самозайнятості молоді);
- ⇒ житло для молоді - створення умов для забезпечення молоді житлом;
- ⇒ розв'язання проблем дитячої безпритульності і бездоглядності; запобігання сирітству, жорсткому поводженню з дітьми, насильству в сім'ї стосовно дітей;
- ⇒ розвиток сімейних форм виховання дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування;
- ⇒ захист житлових та майнових прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;
- ⇒ захист житлових та майнових прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, створення реєстру дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб та молоді з їх числа, які потребують забезпечення житлом.

Ключові кроки на 2018 рік:

- ✚ залучення молоді до заходів, спрямованих на популяризацію та утвердження здорового і безпечного способу життя та культури здоров'я серед молоді - *Управління молодіжної політики та спорту облдержадміністрації;*
- ✚ відродження проєктів молодіжного кредитування для стимулювання розвитку власного бізнесу серед молоді - *Управління молодіжної політики та спорту облдержадміністрації;*
- ✚ сприяння розвитку молодіжного будівництва, особливо у сільській місцевості - *Управління молодіжної політики та спорту облдержадміністрації;*
- ✚ ефективне функціонування обласного, районних та міських притулків та центрів соціально-психологічної реабілітації дітей *Служба у справах дітей облдержадміністрації.*
- ✚ підвищення професійного рівня працівників притулків та центрів соціально-психологічної реабілітації служб у справах дітей районних державних адміністрацій та виконавчих комітетів міських рад – *Служба у справах дітей облдержадміністрації;*
- ✚ розвиток національного усиновлення: створення позитивного іміджу та престижу усиновителів, батьків-вихователів прийомних сімей, дитячих будинків сімейного типу, опікунів та піклувальників – *Служба у справах дітей облдержадміністрації;*

- ✚ влаштування дітей, які залишились без піклування батьків, до сімейних форм виховання – *Служба у справах дітей облдержадміністрації*;
- ✚ дотримання прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, переміщених з тимчасово окупованих територій – *Служба у справах дітей облдержадміністрації*;
- ✚ підвищення ефективності діяльності органів опіки та піклування щодо раннього виявлення дітей, які потребують соціального захисту, надання їм своєчасної допомоги – *Служба у справах дітей облдержадміністрації*;
- ✚ забезпечення захисту житлових та майнових прав дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування та осіб з їх числа – *Служба у справах дітей облдержадміністрації*.

Очікувані результати:

- забезпечити у 2018 році збільшення частки дітей, підлітків і молоді, що регулярно займаються фізичною культурою та спортом, до рівня не менше ніж 30% від загальної кількості молоді;
- збільшити на 5% кількість молодіжних організацій, які співпрацюють з органами місцевої влади;
- збільшення виявлення та підвищення ефективності надання допомоги дітям, що постраждали від жорстокого поводження, насильства в сім'ї;
- зменшення кількості сімей, що опинились у складних життєвих обставинах, а саме: сімей, які ухиляються від виконання батьківських обов'язків; сімей, діти з яких перебувають в інтернатних закладах, будинках дитини та центрах соціально-психологічної реабілітації;
- збільшення кількості дітей, що повернені до біологічних родин та влаштовані у сім'ї громадян;
- збільшення кількості дітей, повернених до біологічних родин що пройшли соціально-психологічну реабілітацію в центрах соціально-психологічної реабілітації дітей;
- повернення у біологічні сім'ї або сім'ї родичів 35% дітей, вилучених з сімей, які опинились в складних життєвих обставинах;
- за прогнозованою оперативною інформацією планується влаштувати не менше 41 дитини-сироти та дітей, позбавлених батьківського піклування, до прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу;
- досягти 90% влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які посиротіли, до сімейних форм виховання;
- створення дитячих будинків сімейного типу та прийомних сімей.

10.4. Культура

У 2018 році основною метою управління культури, національностей, релігій та охорони об'єктів культурної спадщини обласної державної адміністрації буде підвищення ролі культури в побудові демократичного громадянського суспільства, зміцнення та примноження культурного потенціалу регіону, створення сучасних закладів культури як центрів культурного життя та вільного простору для громади, створення умов для збереження та розвитку самобутніх традицій краю, сприяння інтеграції регіону в світовий культурний та інформаційний простір.

Пріоритетні напрямки на 2018 рік:

- ⇒ - реалізація заходів обласної комплексної програми «Культура Одещини-2017-2019 роки»;
- ⇒ реформування галузі культури області в умовах децентралізації, модернізації матеріально-технічної бази та інформаційно-технологічної інфраструктури публічних бібліотек, музеїв, клубних закладів, театрів, мистецьких навчальних закладів області.

Ключові кроки на 2018 рік:

✚ забезпечення повноцінного розвитку і функціонування української мови як державної та створення сприятливих - *Управління культури, національностей, релігій та охорони об'єктів культурної спадщини облдержадміністрації;*

✚ національно-патріотичне виховання молоді шляхом формування ціннісних орієнтирів і громадянської самосвідомості, популяризації національної духовно-культурної спадщини - *Управління культури, національностей, релігій та охорони об'єктів культурної спадщини облдержадміністрації;*

✚ впровадження сучасних інформаційних та інтерактивних технологій для організації музейних виставок, розвитку музейних послуг - *Управління культури, національностей, релігій та охорони об'єктів культурної спадщини облдержадміністрації;*

✚ створення на базі бібліотек потужних культурно-освітніх центрів та приведення їх до відповідності з потребами громади - *Управління культури, національностей, релігій та охорони об'єктів культурної спадщини облдержадміністрації;*

✚ проведення масштабних мистецьких проєктів - *Управління культури, національностей, релігій та охорони об'єктів культурної спадщини облдержадміністрації;*

✚ виготовлення облікової документації на об'єкти культурної спадщини та виконання проєктних, першочергових протиаварійних робіт на пам'ятках історії, архітектури та містобудування, забезпечення захисту об'єктів культурної спадщини від загрози знищення, руйнування або пошкодження - *Управління культури, національностей, релігій та охорони об'єктів культурної спадщини облдержадміністрації;*

✚ продовження реставраційних робіт будівлі Одеського музею морського флоту (колишній Англійський клуб) - пам'ятки містобудування і архітектури національного значення - *Управління культури, національностей, релігій та охорони об'єктів культурної спадщини облдержадміністрації;*

✚ занесення об'єктів культурної спадщини Одеської області до Державного реєстру нерухомих пам'яток України - *Управління культури, національностей, релігій та охорони об'єктів культурної спадщини облдержадміністрації.*

Очікувані результати:

- належне функціонування закладів культури і мистецтв обласного підпорядкування, модернізація та покращення їх матеріально-технічного стану. Проведення: реставраційних робіт Одеського музею західного та східного мистецтва; ремонтно-реставраційних робіт Одеського художнього музею.
- оновлення бібліотечних фондів обласних бібліотек сучасною українською літературою та кращими зразками світової літератури, проведення зустрічей з українськими письменниками, поетами, представниками українських видавництв тощо. Організація мистецьких заходів до державних свят, до Дня

української мови та писемності, до Всесвітнього дня вишиванки, відзначення пам'ятних дат і ювілеїв видатних українців тощо.

- утворення 5 культурно-освітніх центрів на базі закладів культури області.
- створення електронного інформаційного ресурсу культурної спадщини і культурних цінностей Одеської області.
- проведення майже 20 культурно-мистецьких фестивалів, конкурсів міжнародного та всеукраїнського рівня.
- виготовлення документації з визначення меж та режимів використання пам'ятників археології.
- виготовлення облікової документації на 12 об'єктів культурної спадщини.
- встановлення 175 дошок на пам'ятники культурної спадщини.

10.5. Фізична культура і спорт

Пріоритетні напрямки на 2018 рік:

- ⇒ розвиток олімпійських (літніх, зимових), неолімпійських, паралімпійських і дефлімпійських видів спорту;
- ⇒ створення спортсменам належних умов для участі у чемпіонатах області, України та забезпечення їх успішного виступу на чемпіонатах світу, Європи, Кубках світу, Всесвітніх іграх, Олімпійських, Дефлімпійських та Паралімпійських іграх тощо
- ⇒ продовження ремонту і оснащення сучасним спортивним інвентарем спортивних баз, які забезпечують підготовку спортсменів до змагань;
- ⇒ проведення комплексних фізкультурно-масових і спортивно-оздоровчих заходів серед широких верств населення;
- ⇒ збільшення фінансування галузі з місцевих бюджетів та інших джерел.

Ключові кроки на 2018 рік:

- ✚ збереження та збільшення мережі існуючих ДЮСШ в області (зараз 67) - *Управління молодіжної політики та спорту облдержадміністрації;*
- ✚ будівництво нових спортивних об'єктів в районах та містах області (зараз 4913 спортивних споруди) - *Управління молодіжної політики та спорту облдержадміністрації;*
- ✚ збільшення кількості інструкторів з фізичної культури сільських та селищних рад (зараз 113) - *Управління молодіжної політики та спорту облдержадміністрації;*
- ✚ залучення більшої кількості мешканців Одеської області до активних занять фізичною культурою та спортом (зараз 386761 особа) – 12,92% від загального числа мешканців області - *Управління молодіжної політики та спорту облдержадміністрації.*

10.6. Туристично-рекреаційна галузь

Пріоритетні напрямки на 2018 рік:

- ⇒ покращення матеріально-технічної бази туристично-курортної сфери для створення конкурентоспроможного туристичного продукту, який задовольнить відповідні потреби населення України та іноземних громадян, які відвідають Одеську область;
- ⇒ підвищення інвестиційної привабливості Одеської області та створення умов для залучення іноземних інвестицій, що збільшить туристичні потоки,

зміцнить імідж області як курортно-рекреаційного та туристичного центру міжнародного значення;

- ⇒ збільшення кількості потоку туристів до Одещини;
- ⇒ збільшення кількості проведених заходів, що відносяться до подієвого туризму;
- ⇒ збільшення кількості нових туристично-екскурсійних маршрутів;
- ⇒ збільшення кількості установ у сфері туризму в Одеській області, що у свою чергу дасть можливість наповнення обласного бюджету та бюджетів місцевого рівня.

Ключові кроки на 2018 рік:

- ✚ підвищити якість та конкурентоспроможність туристичного продукту - *Управління туризму рекреації та курортів облдержадміністрації*;
- ✚ покращити стан зон відпочинку на морському узбережжі, розвинути інфраструктуру рекреаційних територій, провести благоустрій парків та пляжів - *Управління туризму рекреації та курортів облдержадміністрації*;
- ✚ зробити каталогізацію маршрутів та туристичних атракцій - *Управління туризму рекреації та курортів облдержадміністрації*;
- ✚ покращити загальну інформованість потенційних інвесторів про можливості інвестиційних вкладень в об'єкти рекреаційно-туристичного комплексу регіону - *Управління туризму рекреації та курортів облдержадміністрації*;
- ✚ сприяти появі нових туристично-екскурсійних маршрутів - *Управління туризму рекреації та курортів облдержадміністрації*;
- ✚ популяризувати туристичний продукт через ярмаркову, виставкову та фестивальну діяльність - *Управління туризму рекреації та курортів облдержадміністрації*;
- ✚ сприяти розвитку пішохідного і автомобільного туризму для орієнтування туристів - *Управління туризму рекреації та курортів облдержадміністрації*;
- ✚ поліпшити доступ до інформації та підвищити рівень інформування про Одеську область з туристичного напрямку на телебаченні та у мережі Інтернет - *Управління туризму рекреації та курортів облдержадміністрації*;
- ✚ здійснення організаційних заходів та наукового обґрунтування для надання Аккерманській фортеці статусу об'єкта всесвітньої спадщини ЮНЕСКО - *Управління туризму рекреації та курортів, Управління культури, національностей, релігій та охорони об'єктів культурної спадщини облдержадміністрації*.

Очікувані результати:

- створення 8 нових туристично-екскурсійних маршрутів;
- збільшення туристичного збору на 7,2 млн. грн;
- запланована сума податкових надходжень, яка надійде від суб'єктів туристичної діяльності - 120 млн. грн;
- загальна очікувана кількість туристів, що відвідують Одеську область у 2018 році – 4,6 млн. осіб;
- надання Аккерманській фортеці статусу об'єкта всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.

10.7. Розвиток громадянського суспільства

Головні зусилля органів виконавчої влади, місцевого самоврядування на 2018 рік будуть спрямовуватися на створення сприятливих умов для розвитку громадянського суспільства в Одеській області та налагодження дієвої взаємодії інститутів громадянського суспільства з органами публічної влади на засадах партнерства, забезпечення додаткових умов для задоволення суспільних інтересів з використанням різноманітних форм демократії участі, громадської ініціативи та самоорганізації.

Пріоритетні напрямки на 2018 рік:

- ⇒ створення належних умов для інституційного розвитку інститутів громадянського суспільства;
- ⇒ забезпечення впровадження ефективних процедур участі громадськості у формуванні та реалізації державної, регіональної політики, вирішенні питань місцевого значення;
- ⇒ стимулювання активної співпраці інститутів громадянського суспільства та органів публічної влади області на засадах партнерства щодо актуалізації та вирішення суспільно важливих проблем.

Ключові кроки на 2018 рік:

- ✚ проведення інформаційної кампанії щодо висвітлення діяльності інститутів громадянського суспільства області, їх внеску в соціально-економічний розвиток області та територіальних громад, а також кращих практик співпраці органів публічної влади та громадських об'єднань на засадах партнерства – *Управління комунікацій та інформаційної політики облдержадміністрації;*
- ✚ видання матеріалів кращих практик використання різних форм демократії участі, співпраці органів публічної влади та громадських об'єднань – *Управління комунікацій та інформаційної політики облдержадміністрації;*
- ✚ проведення навчально-методичних семінарів та тренінгів для державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування та представників інститутів громадянського суспільства щодо механізмів та кращих практик участі громадськості у формуванні та реалізації державної, регіональної політики, вирішенні питань місцевого значення – *Управління комунікацій та інформаційної політики облдержадміністрації;*
- ✚ проведення щорічного обласного форуму/семінару інститутів громадянського суспільства, у тому числі в рамках заходу: презентації результатів виконання цієї Програми; результатів діяльності громадських об'єднань області та громадських рад районів області та міст обласного значення – *Управління комунікацій та інформаційної політики облдержадміністрації;*
- ✚ проведення обласного конкурсу «Краща громадська організація року» (за підсумками діяльності громадських об'єднань, зокрема, виконання (реалізації) програм (проектів, заходів) у районах, містах та інших населених пунктах області) – *Управління комунікацій та інформаційної політики облдержадміністрації;*
- ✚ проведення обласного конкурсу «Краща громадська рада – надійний партнер» (за підсумками діяльності громадських рад, зокрема, їх активної участі у вирішенні

суспільно-значущих проблем районів та міст) – *Управління комунікацій та інформаційної політики облдержадміністрації*;

✚ визначення щорічного рейтингу районних державних адміністрацій, виконавчих комітетів рад міст обласного значення, виконкомів сільських, селищних та міських рад, де утворені об'єднані територіальні громади, за напрямом «співпраця з громадськістю», оприлюднення його результатів – *Управління комунікацій та інформаційної політики облдержадміністрації*.

Очікувані результати:

Кількісні критерії:

- видання матеріалів кращих практик використання різних форм демократії участі, співпраці органів публічної влади та громадських об'єднань (2018 рік – 1500 прим.);
- проведення навчально-методичних семінарів та тренінгів для державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування та представників інститутів громадянського суспільства щодо механізмів та кращих практик участі громадськості у формуванні та реалізації державної, регіональної політики, вирішенні питань місцевого значення (2018 рік – 40 люд./семінар);
- проведення щорічного обласного форуму/семінару інститутів громадянського суспільства, у тому числі в рамках заходу: презентації результатів виконання цієї Програми; результатів діяльності громадських об'єднань області та громадських рад районів області та міст обласного значення (2018 рік – 1 форум);
- проведення обласного конкурсу «Краща громадська організація року» (за підсумками діяльності громадських об'єднань, зокрема виконання (реалізації) програм (проектів, заходів) у районах, містах та інших населених пунктах області) (2018 рік – 1 конкурс);
- проведення обласного конкурсу «Краща громадська рада – надійний партнер» (за підсумками діяльності громадських рад, зокрема їх активної участі у вирішенні суспільно-значущих проблем районів та міст) (2018 рік – 1 конкурс);
- проведення соціологічних досліджень щодо соціально-політичної ситуації та суспільних відносин в області, а також стану розвитку громадянського суспільства; визначення рейтингу регіональних проблем, які потребують першочергового розв'язання. Створення на веб-порталі обласної державної адміністрації електронного архіву відповідних досліджень (2018 рік – 4 дослідження);
- проведення публічного громадського обговорення (конференцій, форумів, громадських слухань, засідань за круглим столом, зборів, зустрічей (нарад) з громадськістю), засідань громадської ради при обласній державній адміністрації з актуальних питань соціально-економічного та гуманітарного розвитку відповідно до плану (2018 рік – 12 заходів);

Якісні критерії:

- актуалізація проблем розвитку громадянського суспільства області та визначення оптимальних шляхів їх вирішення;
- підвищення активності інститутів громадянського суспільства області, підтримка позитивного іміджу активних громадських об'єднань, мотивація інститутів громадянського суспільства до активної співпраці з органами

публічної влади на засадах партнерства, в тому числі шляхом реалізації програм (проектів, заходів) на умовах спільного фінансування;

➤ залучення громадськості до формування та реалізації державної, регіональної політики, вирішення питань місцевого значення;

➤ підвищення потенціалу представників інститутів громадянського суспільства, зокрема, формування знань і вмінь щодо новітніх форм і методів співпраці з органами публічної влади;

➤ поширення позитивного досвіду та впровадження новітніх форм і методів співпраці органів публічної влади та інститутів громадянського суспільства, зокрема, протидії корупції та протидії інформаційної агресії.

11. ВПРОВАДЖЕННЯ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ТА РЕФОРМИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В ОДЕСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Пріоритетні напрямки на 2018 рік:

⇒ покращення поінформованості органів місцевого самоврядування та мешканців територіальних громад щодо перспектив реформи місцевого самоврядування та можливостей, які відкриває децентралізація та об'єднання територіальних громад;

⇒ сприяння збільшенню кількості утворених спроможних об'єднаних територіальних громад;

⇒ створення умов для сталого економічного розвитку об'єднаних територіальних громад;

⇒ поліпшення якості життєвого середовища мешканців об'єднаних територіальних громад.

Ключові кроки на 2018 рік:

✚ здійснення за участю громадських та експертних організацій інформаційно-консультаційного супроводу процесу впровадження реформи місцевого самоврядування – *Департамент економічної політики та стратегічного планування облдержадміністрації*;

✚ надання методичної та консультативної допомоги органам місцевого самоврядування щодо реалізації ними наданих законом повноважень у бюджетній, освітній, медичній та інших сферах - *Департамент економічної політики та стратегічного планування облдержадміністрації*;

✚ залучення представників об'єднаних територіальних громад до участі у заходах («круглі столи», конференції, форуми тощо) з актуальних питань децентралізації, обміну досвідом та кращими практиками у сфері реформування місцевого самоврядування - *Департамент економічної політики та стратегічного планування облдержадміністрації*;

✚ посилення взаємодії з міськими, селищними та сільськими радами з питань розробки стратегічних та планових документів об'єднаних територіальних громад - *Департамент економічної політики та стратегічного планування облдержадміністрації*;

✚ сприяння ефективному освоєнню коштів субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на розвиток інфраструктури об'єднаних територіальних громад - *Департамент економічної політики та стратегічного планування облдержадміністрації*;

✚ надання підтримки щодо реалізації інвестиційних проектів за рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку - *Департамент економічної політики та стратегічного планування облдержадміністрації*;

✚ сприяння покращенню надання адміністративних послуг, а також послуг у сфері освіти, культури, охорони здоров'я та соціального захисту населення об'єднаних територіальних громад - *Департамент економічної політики та стратегічного планування облдержадміністрації*;

✚ залучення об'єднаних територіальних громад до реалізації проектів (програм), які фінансуються за рахунок коштів міжнародної технічної допомоги, що надається країнами донорами та міжнародними організаціями - *Департамент економічної політики та стратегічного планування облдержадміністрації*;

✚ надання сприяння з впровадження кращих практик щодо функціонування ЦНАПів та Центрів безпеки громадян - *Департамент економічної політики та стратегічного планування облдержадміністрації*.

Очікувані результати:

- збільшення кількості утворених об'єднаних територіальних громад;
- збереження позитивної динаміки щодо покращення фінансового забезпечення об'єднаних територіальних громад за рахунок бюджетної децентралізації;
- створення та модернізація інфраструктурних об'єктів об'єднаних територіальних громад;
- покращення якості та доступності надання адміністративних послуг на місцевому рівні.

12. ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ТА БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ

Забезпечення екологічної безпеки шляхом зниження рівня забруднення навколишнього середовища, охорона, збереження і розвиток природо-заповідного фонду, зменшення обсягів відходів, викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря та скидів забруднюючих речовин в водні об'єкти з метою запобігання негативного впливу на навколишнє природне середовище і здоров'я людини є головним пріоритетом у 2018 році.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2015 року №775 «Про затвердження Порядку створення та використання матеріальних резервів для запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій» в області створені матеріальні резерви для запобігання та ліквідації надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру та їх наслідків.

Станом на 01.10.2017 накопичення регіонального матеріального резерву становить **23,9 %**. від номенклатурної кількості, накопичення місцевих матеріальних резервів становить **61,0 %**.

Пріоритетні напрямки на 2018 рік:

- ⇒ охорона, збереження, відтворення цінних природних комплексів, розвиток природо-заповідного фонду та формування екологічної мережі;

⇒ надходження шкідливих забруднюючих речовин у довкілля
(в атмосферне повітря, ґрунти, поверхневі та підземні води;

Ключові кроки на 2018 рік:

✚ забезпечення реалізації регіональної Програми збереження та відновлення водних ресурсів у басейні Куяльницького лиману на 2012-2018 роки - *Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації;*

✚ контроль за дотриманням суб'єктами господарювання вимог, передбачених дозволами на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря - *Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації;*

✚ посилення надзору (контролю) спеціально уповноваженими на це органами виконавчої влади з метою забезпечення дотримання вимог законодавства про охорону атмосферного повітря місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями та громадянами - *Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації;*

✚ модернізація й удосконалення вулично-дорожньої мережі - *Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації;*

✚ вирішення проблемних питань, пов'язаних із забрудненням поверхневих та підземних водоносних горизонтів - *Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації;*

✚ виконання робіт з розчистки русел річок, захист від підтоплення та затоплення населених пунктів Одеської області - *Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації;*

✚ проведення заходів щодо будівництва та реконструкції каналізаційно-очисних споруд (КНС) - *Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації;*

✚ проведення комплексу заходів щодо охорони, збереження і розвитку природо-заповідного фонду та формування екологічної мережі - *Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації;*

✚ створення реєстрів об'єктів утворення, оброблення та утилізації відходів, обсягів і місць їх видалення - *Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації;*

✚ фінансування робіт з будівництва і введення в експлуатацію об'єктів поводження з відходами, а також реконструкції та/або облаштування полігонів і звалищ відповідно до екологічних вимог, рекультивації земельних ділянок, на яких розміщуються полігони і звалища - *Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації;*

✚ паспортизація полігонів ТПВ - *Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації;*

✚ заходи з впровадження нових технологій поводження з ТПВ - *Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації;*

✚ тренування органів управління територіальної підсистеми щодо виконання завдань з організації безпечного пропуску весняного льодоходу і повені (лютий) - *Департамент з питань цивільного захисту, оборонної роботи та взаємодії з правоохоронними органами облдержадміністрації;*

✚ командно-штабне навчання з органами управління та силами цивільного захисту територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту з визначення стану готовності до вирішення завдань цивільного захисту у мирний час та в особливий

період (вересень) - Департамент з питань цивільного захисту, оборонної роботи та взаємодії з правоохоронними органами облдержадміністрації,

✚ тренування органів управління територіальної підсистеми щодо виконання завдань з організації готовності до роботи в осінньо-зимовий період - Департамент з питань цивільного захисту, оборонної роботи та взаємодії з правоохоронними органами облдержадміністрації,

✚ поповнення регіонального матеріального резерву - Департамент з питань цивільного захисту, оборонної роботи та взаємодії з правоохоронними органами облдержадміністрації,

✚ завершення технічної інвентаризації захисних споруд цивільного захисту - Департамент з питань цивільного захисту, оборонної роботи та взаємодії з правоохоронними органами облдержадміністрації,

✚ проведення навчання керівного складу області та населення з питань цивільного захисту - Департамент з питань цивільного захисту, оборонної роботи та взаємодії з правоохоронними органами облдержадміністрації,

✚ розроблення і затвердження переліку підприємств, що продовжують свою діяльність в особливий період - Департамент з питань цивільного захисту, оборонної роботи та взаємодії з правоохоронними органами облдержадміністрації.

Очікувані результати:

- зменшення обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря на 3%;
- збільшення площі природно-заповідного фонду до 5,0% від загальної площі області;
- збільшення надходження екологічного податку на 50,0%;
- зменшення забруднення підземних водоносних горизонтів шляхом тампонажу 48,0% артсвердловин, які є потенційно покинутими, частина з них можливо підлягає ліквідаційному тампонажу;
- ліквідація несанкціонованих сміттєзвалищ на 50,0%.

**Основні показники економічного і соціального розвитку
Одеської області на 2018 рік**

Показник	Факт 2016 рік	2017 рік		Прогноз 2018 рік	Виконання у % до прогнозного показника
		Прогноз за Програмою	Очікуване		
Індекс промислової продукції, відсотків	109,2	102,5	105,0	102,0	х
Обсяг реалізованої промислової продукції, млн. грн.	45256,5	45500,0	50189,4	52600,0	103,0
Індекс сільськогосподарського виробництва, відсотків	111,4	100,1	100,6	100,1	х
Валова продукція сільського господарства у всіх категоріях господарств у цінах 2010 року, всього млн. грн.	11858,8	11870,7	11942,9	11953,5	100,1
у т.ч. рослинництва	9967,3	9977,3	10051,4	10062,0	100,1
тваринництва	1891,5	1893,4	1891,5	1891,5	100,0
Сальдо торговельного балансу, млн. дол. США	920,1	921,0	965,7	970,5	100,5
Обсяг експорту (товарів та послуг) – всього, млн. дол. США	2294,6	2301,0	2397,7	2413,6	100,6
Обсяг імпорту (товарів та послуг) – всього, млн. дол. США	1374,5	1380,0	1432,0	1443,1	100,8
Обсяг прямих іноземних інвестицій – всього, млн. дол. США	1331,3	1400,0	1351,0	1384,8	102,5
Обсяг капітальних інвестицій за рахунок усіх джерел фінансування у фактичних цінах, млн. грн.	14987,8	15000,0	15100,0	15251,0	101,0
Обсяг виконаних будівельних робіт, млн. грн.	6653,9	6700,0	7100,0	7206,5	101,5
Введення в експлуатацію загальної площі житла за рахунок усіх джерел фінансування, тис. кв. м	575,9	580,0	580,0	592,0	102,0
Оборот роздрібною торгівлі (з урахуванням товарообороту як юридичних, так і фізичних осіб) – у фактичних цінах, млн. грн.	84056,2	85000,0	84056,2	84476,5	100,5
Індекс споживчих цін, відсотків	109,2	113,0	111,0	109,0	101,8
Середньомісячна заробітна плата працівників:					
номінальна, гривень	4809,0	6800,0	6500,0	7800,0	120,0
номінальна, скоригована на індекс споживчих цін, відсотків до попереднього року	107,6	105,4	х	х	х
Чисельність населення у віці 15-70 років, зайнятого економічною діяльністю, тис. чол.*	1000,6	1008,4	986,0	995,0	100,9
Рівень зайнятості населення у віці 15-70 років у відсотках до населення відповідної вікової групи, відсотків*	56,7	57,1	56,0	56,2	х
Рівень безробіття, визначений за методологією МОП, відсотків до економічно активного населення у віці від 15 до 70 років, відсотків*	6,8	6,6	7,2	6,9	х

**Регіональні програми, реалізація яких здійснюватиметься
у 2018 році:**

№ з/п	Назва програми	Відповідальний виконавець	Рішення обласної ради
1.	Програма газифікації Одеської області на 2010-2035 роки	Департамент розвитку інфраструктури та житлово-комунального господарства облдержадміністрації ВАТ «Одесагаз»	10.09.2010 № 1168-V
2.	Регіональна програма «Питна вода Одеської області» на 2010-2013 роки і період до 2020 року	Департамент розвитку інфраструктури та житлово-комунального господарства облдержадміністрації	10.09.2010 № 1170-V
3.	Регіональна програма збереження та відновлення водних ресурсів у басейні Куяльницького лиману на 2012-2018 роки	Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації	28.10.2011 № 270-VI
4.	Регіональна комплексна програма з утворення (оновлення) містобудівної документації територій та містобудівного кадастру Одеської області на 2012-2018 роки	Управління з питань містобудування та архітектури облдержадміністрації	26.12.2012 № 679-VI
5.	Регіональна програма розвитку водного господарства Одеської області на період до 2021 року	Одеське обласне управління водних ресурсів	18.09.2013 № 882-VI
6.	Програма правової освіти населення Одеської області на 2014-2018 роки	Головне управління юстиції в Одеській області	14.11.2013 № 934-VI
7.	Обласна цільова програма «Здоров'я» на 2014-2018 роки	Департамент охорони здоров'я облдержадміністрації	21.02.2014 № 1016-VI
8.	Регіональна програма розвитку агропромислового комплексу Одеської області на 2014-2018 роки	Управління аграрної політики облдержадміністрації	21.02.2014 № 1020-VI
9.	Комплексна програма охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки в Одеській області на 2014-2019 роки	Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації	21.02.2014 № 1021-VI
10.	Комплексна програма «Освіта Одещини» на 2015-2018 роки	Департамент освіти і науки облдержадміністрації	23.12.2014 № 1261-VI

11.	Регіональна програма енергоефективності Одеської області на 2016-2018 роки	Департамент розвитку інфраструктури та житлово-комунального облдержадміністрації	21.12.2015 № 33-VII
12.	Обласна цільова соціальна програма протидії ВІЛ-інфекції /СНІДу на 2016-2018 роки	Департамент охорони здоров'я облдержадміністрації	21.12.2015 № 34-VII
13.	Регіональна програма розвитку земельних відносин та охорони земель на 2016-2018 роки	Головне управління Держгеокадастру в Одеській області	21.12.2015 № 39-VII
14.	Регіональна програма забезпечення житлом дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб та молоді з їх числа на 2016-2018 роки	Служба у справах дітей облдержадміністрації	17.06.2016 № 187-VII
15.	Регіональна програма будівництва, реконструкції та утримання місцевих пунктів пропуску через українсько-молдовський державний кордон у межах Одеської області на період до 2020 року	Південне регіональне управління державної прикордонної служби України	17.06.2016 № 190-VII
16.	Обласна цільова комплексна програма національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016-2020 роки	Управління у справах сім'ї, молоді та спорту облдержадміністрації	17.06.2016 № 219-VII
17.	Регіональна програма «Ліси Одещини на 2016-2020 роки»	Одеське обласне управління лісового та мисливського господарства спільно з Департаментом екології та природних ресурсів облдержадміністрації	20.10.2016 № 228-VII
18.	Регіональна програма стимулювання до впровадження енергоефективних технологій об'єднань співвласників багатоквартирних будинків (ОСББ, ЖБК) Одеської області на 2017-2018 роки	ПК з питань житлово-комунального господарства, паливно-енергетичного комплексу та енергозбереження	23.12.2016 № 277-VII
19.	Регіональна програма підвищення попиту населення до впровадження заходів енергозбереження в Одеській області на 2017-2018 роки	ПК з питань житлово-комунального господарства, паливно-енергетичного комплексу та енергозбереження	23.12.2016 № 278-VII
20.	Обласна програма надання фінансової підтримки комунальним підприємствам (установам, організаціям) спільної власності територіальних громад Одеської області, які забезпечують діяльність	Одеська обласна рада, управління обласної ради з майнових відносин	23.12.2016 № 281-VII

	обласної ради та обласної державної адміністрації, на 2017-2019 роки		
21.	Регіональна програма з підтримки індивідуального житлового будівництва на селі «Власний дім» на 2017-2020 роки	Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації КП «Одеський обласний фонд підтримки індивідуального житлового будівництва на селі»	23.12.2016 № 282-VII
22.	Обласна комплексна програма «Культура Одещини – 2017-2019 роки»	Управління культури, національностей, релігій та охорони об'єктів культурної спадщини облдержадміністрації	23.12.2016 № 283-VII
23.	Регіональна програма підтримки розвитку книговидання та засобів масової інформації в Одеській області на 2017-2019 роки	Управління культури, національностей, релігій та охорони об'єктів культурної спадщини облдержадміністрації	23.12.2016 № 284-VII
24.	Програма розвитку туризму та курортів в Одеській області на 2017 – 2020 роки	Управління туризму, рекреації та курортів облдержадміністрації	23.12.2016 № 285-VII
25.	Обласна комплексна програма «Безпечна Одещина»	Департамент фінансів облдержадміністрації	21.03.2017 № 341-VII
26.	Програма розвитку конкурентоспроможності малого та середнього підприємництва в Одеській області на 2017-2020 роки	Департамент економічної політики та стратегічного планування облдержадміністрації	16.06.2017 №405-VII

*- Перелік регіональних програм та обсяги їх фінансування будуть уточнені після передбачення коштів на їх реалізацію в обласному бюджеті на 2018 рік.

**Відповідальні виконавці за напрямками Програми соціально-економічного та культурного розвитку Одеської області на 2018 рік
(структурні підрозділи облдержадміністрації та територіальні підрозділи центральних органів виконавчої влади)**

Напрями Програми	Відповідальні виконавці
<i>Податково-бюджетна діяльність</i>	Департамент фінансів Одеської обласної державної адміністрації
<i>Транспортна інфраструктура та морегосподарський комплекс</i>	Управління транспортно-комунікаційної інфраструктури Одеської обласної державної адміністрації
<i>Промисловість</i>	Департамент економічної політики та стратегічного планування Одеської обласної державної адміністрації
<i>Агропромисловий комплекс</i>	Управління аграрної політики Одеської обласної державної адміністрації
<i>Будівництво та житлова політика</i>	Управління з питань містобудування та архітектури Одеської обласної державної адміністрації
<i>Дорожньо-транспортне господарство</i>	Служба автомобільних доріг в Одеській області
<i>Управління об'єктами комунальної власності</i>	Департамент економічної політики та стратегічного планування Одеської обласної державної адміністрації Управління обласної ради з майнових питань Одеської обласної ради
<i>Земельні відносини</i>	Департамент економічної політики та стратегічного планування Одеської обласної державної адміністрації Головне управління Держгеокадастру в Одеській області
<i>Реформування відносин власності</i>	Департамент економічної політики та стратегічного планування Одеської обласної державної адміністрації Регіональне відділення Фонду державного майна України по Одеській області
<i>Регуляторна політика та розвиток підприємництва</i>	Департамент економічної політики та стратегічного планування Одеської обласної державної адміністрації
<i>Надання адміністративних послуг</i>	Департамент економічної політики та стратегічного планування Одеської обласної державної адміністрації
<i>Зовнішньоекономічна діяльність та інвестиційна політика</i>	Управління інвестицій, міжнародного та міжрегіонального співробітництва
<i>Енергозбереження та енергоефективність</i>	Департамент житлово-комунального господарства та енергоефективності Одеської обласної державної адміністрації
<i>Зайнятість населення та ринок праці</i>	Департамент соціальної та сімейної політики Одеської обласної державної адміністрації Одеський обласний центр зайнятості

<i>Грошові доходи населення та заробітна плата</i>	Департамент соціальної та сімейної політики Одеської обласної державної адміністрації
<i>Соціальне забезпечення</i>	Департамент соціальної та сімейної політики Одеської обласної державної адміністрації
<i>Пенсійне забезпечення</i>	Головне управління Пенсійного фонду України в Одеській області
<i>Житлово-комунальне господарство</i>	Департамент житлово-комунального господарства та енергоефективності Одеської обласної державної адміністрації
<i>Охорона здоров'я</i>	Департамент охорони здоров'я Одеської обласної державної адміністрації
<i>Освіта</i>	Департамент освіти і науки Одеської обласної державної адміністрації
<i>Підтримка сім'ї, дітей та молоді</i>	Департамент освіти і науки Одеської обласної державної адміністрації Служба у справах дітей Одеської обласної державної адміністрації
<i>Культура</i>	Управління культури, національностей, релігій та охорони об'єктів культурної спадщини Одеської обласної державної адміністрації
<i>Фізична культура і спорт</i>	Управління фізичної культури і спорту Одеської обласної державної адміністрації
<i>Туристично-рекреаційна галузь</i>	Управління туризму рекреації та курортів Одеської обласної державної адміністрації
<i>Розвиток громадянського суспільства</i>	Управління комунікацій та інформаційної політики Одеської обласної державної адміністрації
<i>Впровадження децентралізації та реформи місцевого самоврядування в Одеській області</i>	Департамент економічної політики та стратегічного планування Одеської обласної державної адміністрації
<i>Природокористування та безпека життєдіяльності людини</i>	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації Департамент з питань цивільного захисту, оборонної роботи та взаємодії з правоохоронними органами